

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Офіційно

Декларація
Організації
Об'єднаних
Націй про права
корінних народів

► СТОР. 4–5

Енерго-
збереження

Учетверо
знизили
споживання
газу

► СТОР. 6

Прем'єра

Хранителі міста Z

► СТОР. 10

№ 202 (6206)

СУБОТА, 31 ЖОВТНЯ 2015 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР: Урок на злагодженість дій без перерви на сон

Без справедливого суду
неможлива
жодна реформа
у державі

Конституційна комісія більшістю голосів ухвалила рішення направити Президентові України проект змін до Конституції в частині правосуддя. Утрималося п'ятеро членів комісії. Водночас глава парламенту запропонував уже зараз розпочати оновлення суддівського корпусу і провести відкриті конкурси для обрання суддів.

Голова Конституційної комісії, Голова Верховної Ради України Володимир Гройсман на початку зібрання наголосив: надзвичайно важливо, щоб ті зміни, які ухвалить Конституційна комісія і направить Президентові України, повернули б довіру до судової влади в Україні. «Бо сьогодні рівень довіри до вітчизняних судів є надзвичайно низьким, а побудувати правову державу без справедливих судів не можна ніяк», — сказав В. Гройсман. Глава парламенту також відзначив, що зміни до Конституції мають давати відповіді на те, як захистити права людини, щоб суддівська влада професійно і ефективно виконувала свої функції.

► СТОР. 2

Вибухова ніч
у Сватовому

29 жовтня близько 19.30 неподалік міста Сватового Луганської області загорілися склади з боеприпасами Міністерства оборони України. Осередок пожежі — майданчик на військовому арсеналі розміром 300 на 300 м, де перебувало понад три тисячі тонн різних боеприпасів. Снаряди планували використовувати у разі потреби на першій лінії оборони. Детонація, яка розпочалася, ускладнювала ліквідацію пожежі. Розлітання снарядів сягало меж міста, тому постраждав також житловий сектор. Майже у половини будинків вибито скло у вікнах і розбито покрівлі. Попередньо повідомляється про загибель двох осіб і щонайменше чотирьох поранених військовослужбовців, **передає з Луганської області наш власкор Павло ВОРОНЦОВ.**

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ НА 12-Й СТОР.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Бойові дії розгорнулися на військовому полігоні Широкий Лан на Миколаївщині. Задіяно артилерію, танки, піхоту та авіацію. Частини та підрозділи оперативного командування «Південь» проводять бригадні навчання у режимі «24» — і вдень, і вночі.

Особовий склад, більша частина з яких мобілізовані, відпрацювали питання взаємодії та ефективності управління між військовими підрозділами. Особлива увага — підготовці техніки, зброї, інженерного обладнання, морально-психологічному стану військовослужбовців та тиловому забезпечен-

ню підрозділів, а також роботі пунктів управління в польових умовах, повідомляє прес-служба МО України.

Разом іспит на злагодженість дій в умовах оборони та оточення складають танкісти, піхотинці, реактивна артилерія (у тому числі «Гради»), та авіація (штурмовики Су-25, гелікоптери Мі-8 та Мі-24). Підрозділи на полігоні здають практичне завдання: вийти «з оточення» і за підтримки авіації та артилерії перейти в контрнаступ.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ПОДІЯ

І тепло буде, і пожеж поменшає

Унікальна система фільтрації, збирання викидів від спалювання забруднених дерев запобігатимуть лісовим пожежам і радіоактивному забрудненню.

Таку піч-інсинератор посол ЄС в Україні Ян Томбінський та голова профільного парламентського комітету Микола Томенко передали адміністрації Чорнобильської зони відчуження.

Агрегат виготовлено в Україні, але придбано коштом Європейського Союзу за 1,25 мільйона євро.

Тепло від печі використовуватимуть для місцевих систем опалення, що зменшить залежність від природного газу.

ПРОГНОЗИ

Не досієш — не нажнеш

Провали з озимими можуть призвести

до зменшення врожаю хлібних культур

Осінньо-польові роботи значно відстають від минулорічних. Якщо вірити інформації Мінагрополітики, станом на 29 жовтня озимі зернові, які формуватимуть основу майбутнього хлібного врожаю, посіяно на 6,2 млн. га, що становить 84% від запланованого. Торік на цю дату було майже на мільйон гектарів більше.

За словами начальника відділу агрометеорології Гідрометеоцентру України Тетяни Адаменко, головна причина — посуха, причому за всіма напрямками: ґрунту, повітря і річок. ► СТОР. 8

КОРОТКО

■ Співробітники СБУ викрили на Чернігівщині кіберзлочинця, який блокував роботу мобільних терміналів шляхом масового відправлення повідомлень. Він втручався у роботу мереж мобільного зв'язку України за допомогою серверного обладнання, розміщеного на території РФ, **інформує наш власкор Сергій ПАВЛЕНКО.**

■ Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України розпочало виплату компенсацій по «теплим» кредитам за вересень поточного року. Відповідно до зведених реєстрів, сума відшкодувань становить 2,6 млн. грн. **(Урядовий портал).**

■ Український телеканал «ІРТА» відновив мовлення у місті Зоринівка, що на Луганщині, **повідомляє прес-служба Міністерства інформаційної політики.**

ВВП України в третьому кварталі зріс на відсоток — НБУ

Без справедливого суду неможлива жодна реформа у державі

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Висновок Венеціанської комісії щодо проекту конституційних змін, напрацьованих Конституційною комісією, загалом є позитивним. Венеціанська комісія визнала, що напрацьовані проекти рішень загалом відповідають європейським стандартам, поінформував керівник робочої групи з питань судової реформи, секретар Конституційної комісії, заступник глави адміністрації Президента України Олексій Філатов. Він нагадав, що ініційовані конституційні зміни отримали не тільки підтримку міжнародних експертів, а й було проведено широке громадське обговорення, яке відбулося в різних регіонах України на базі юридичних вишів.

Основною метою судової реформи є: — деполітизація і забезпечення незалежності судової влади; — виключення повноважень президента і парламенту з процесу призначення суддів; — надання президентові виключно церемоніальних функцій при призначенні суддів;

— очищення суддівського корпусу від корупції; — конкурсні процедури при призначенні суддів; — перехід від чотирьох до триланкової судової системи; — запровадження інституту конституційної скарги. У проекті конституційних змін також чітко визначено повноваження суддівського корпусу, процедуру звільнення суддів, передбачено реформування інститутів прокуратури і адвокатури, удосконалення діяльності Конституційного Суду тощо, а також йдеться про те, що члени Вищої ради правосуддя мають бути політично нейтральними, пропонується скасувати 20-річний ценз проживання претендента на посаду судді в Україні. У процесі судової реформи найсуперечливішим і найдискусійнішим

Заступник глави адміністрації Президента України Олексій Філатов, Голова Верховної Ради України Володимир Гройсман, заступник Голови Верховної Ради України Оксана Сироїд.

питанням є перезавантаження та очищення судової системи. Пропозиція про одномоментне звільнення всіх суддів в Україні та перепризначення суддів через відкритий конкурс не знайшла підтримки у більшості членів Конституційної комісії, а також Венеціанської комісії. Пропонується, щоб цей процес відбувався поступово. Присутній на засіданні Конституційної комісії Секретар Венеціанської комісії Томас Маркерт висловив думку, що «наразі реально неможливо звільнити всіх діючих суддів, оскільки це викличе значний хаос у суспільстві». Водночас промовець наголосив на потребі подолати корупцію у судовій системі. Венеціанська комісія, за його словами, рекомендує внести до Конституції України положення, щоб судді подавали декларації про свої доходи, хоча такого немає в інших європейських конституціях. Ще од-

на пропозиція Венеціанської комісії — скасувати вищі спеціалізовані суди. Члени Конституційної комісії висловили низку власних застережень і пропозицій. Заступник Голови Верховної Ради Оксана Сироїд наголосила, що подальша бездіяльність у процесі судової реформи є неприпустимою. «Але судову реформу не можуть проводити люди, які вражені корупцією», — наголосила вона, відзначивши, що процес очищення суддівського корпусу може відбуватися через декілька механізмів, у тому числі й спеціальні перевірки про законність походження майна суддів. Ректор Національної школи суддів Микола Оніщук висловив думку, що в разі ухвалення запропонованих змін до Конституції правосуддя стане більш незалежним і об'єктивним, а неухвалення змін призведе до стагнації ситуації в судовій системі. Водночас, на його думку, документ є

компромісним. І ще потребує доопрацювання норма про кримінальну відповідальність судді за ухвалення неправомірного рішення. «Має бути доведено, що неправомірне рішення було викликане скоєнням іншого злочину, скажімо, хабарництвом, але суддя не повинен відповідати за власну думку», — зауважив промовець. Міністр юстиції Павло Петренко підкреслив: без забезпечення права людини на справедливий суд будь-яка інша реформа у державі неможлива. «Якщо судова реформа буде успішною, то й усі інші реформи будуть успішними», — сказав міністр. — Якщо людина не зможе захистити свої інтереси в суді, то вона не довірятиме жодному державному органу». Президент Інституту виборчого права Юрій Ключковський запропонував доповнити зміни до Конституції положеннями щодо виборчих спорів та спо-

ДОВІДКОВО
Із висновку Європейської комісії за демократію через право (Венеціанської комісії) щодо запропонованих Конституційною комісією 4 вересня 2015 року змін до Конституції України в частині правосуддя:
«На думку Венеціанської комісії, остання версія змін до Конституції, що підготовлена Робочою групою з питань правосуддя Конституційної комісії України, є дуже позитивною і добре підготовленою та заслуговує повної підтримки. Венеціанська комісія повторює свою наполегливу рекомендацію щодо скасування вищих спеціалізованих судів у процесі впровадження змін, залишаючи при цьому автономність адміністративних судів.
Венеціанська комісія вважає, що після стількох спроб, протягом багатьох років реформування положень Конституції України з питань правосуддя, настав час проводити давно назрілу реформу для того, щоб нарешті рухатися в напрямку досягнення незалежного правосуддя. Венеціанська комісія вважає запропоновані зміни важливим кроком на шляху до досягнення цієї мети».

рів щодо проведення референдумів. Члени Конституційної комісії також наголошували на важливості виконання судових рішень, забезпечення права на судовий захист незахищених верств населення — пенсіонерів, інвалідів, ветеранів, малозабезпечених. Висловлювалися й думки, що діючі судді повинні мати привілей під час конкурсних процедур відбору суддів. Що передчасно виключати з числа присяжних людей «з народу» і робити присяжними лише юристів. Дехто з членів комісії наполягав на збереженні вищих спеціалізованих судів. «Треба змінювати систему і відновити довіру суспільства до судової влади», — підсумував дискусію Володимир Гройсман. Тому парламент має невідкладно ухвалити рішення щодо запропонованих змін до Конституції. Під час засідання Конституційної комісії Голова

Верховної Ради України Володимир Гройсман повідомив, що до парламенту надійшло декілька петицій від Президента України — зокрема, про позбавлення депутатського мандата народного депутата за більш як три пропуски пленарних засідань, скорочення кількості народних депутатів до 100 осіб. В. Гройсман заявив, що з точки зору кількості парламентаріїв «є над чим працювати». «Зменшення кількості народних депутатів, як і кількості депутатів місцевих рад, може позитивно вплинути на ефективність парламенту», — сказав Голова Верховної Ради. — Але це питання є дискусійним. Кількість депутатів має бути такою, щоб парламент міг ефективно виконувати свої обов'язки». Юліана ШЕВЧУК. Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ. Більше фото тут — www.golos.com.ua

Відкритий конкурс — хоч зараз

Розпочати оновлення суддівського корпусу можна вже зараз, заявив на брифінгу після засідання Конституційної комісії Голова Верховної Ради Володимир Гройсман. «Усі сьогодні очікують якісного оновлення суддівської влади, — сказав В. Гройсман. — В українському парламенті 253 подання про звільнення суддів, у яких завершився термін повноважень, а також 547 подань щодо без-

строкового обрання суддів. І почало надходити багато зауважень до цих кандидатур, у тому числі й щодо тих, хто заплямував себе, будучи суддею. Тому якщо ми поєднаємо два ці питання, отримаємо понад 800 вакансій у судовій системі України. І відповідно до закону про справедливий суд можемо запровадити вже сьогодні абсолютно публічні, відкриті конкурси і набрати нових 800 суддів, які кон-

курсом, публічно доведуть свою професійність і відданість своїй професії». В. Гройсман запропонував цю пропозицію до обговорення. І наголосив: враховуючи те, що сьогодні в Україні майже вісім тисяч суддів, можна оновити більш як десяту частину суддівського корпусу. «Паралельно із процесом конституційних змін ми можемо вже розпочати оновлювати судову систему і повертати до неї дові-

ру», — сказав керівник парламенту, провівши аналогію із поліцією. «Такий само механізм можемо запровадити і розпочати діяти, не очікуючи на довгу перспективу, і щодо суддівського корпусу», — вважає В. Гройсман. У свою чергу, Секретар Венеціанської комісії Томас Маркерт після засідання Конституційної комісії заявив, що схвалений проект конституційних змін у частині су-

дової влади «усуває політичний вплив і є кроком до оновлення суддівської системи». Представник Венеціанської комісії також висловив думку, що за європейськими стандартами одномоментне звільнення всіх суддів є можливим лише за виняткових обставин, скажімо, після революції. А в Україні є недоречним. Секретар Конституційної комісії, керівник робочої групи з питань пра-

восуддя Конституційної комісії, заступник глави адміністрації Президента Олексій Філатов висловив думку, що це питання може бути вирішено в рамках конституційних повноважень Верховної Ради. Він сподівається, що Президент України найближчим часом розгляне проект конституційних змін, напрацьований Конституційною комісією, і внесе відповідний законопроект до парламенту.

Що вирішують нюанси

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ
Нещодавно в столичній театральній майстерні «Сузір'я» відбулася зустріч-дискусія представників театральної спільноти, чиновників Мінкультури та народних депутатів. Більшість серед запрошених — художні керівники та режисери українських театрів: Станіслав Мойсєєв, Віктор Гирич, Олексій Кужельний, Андрій Май, Сергій Проскурня (усі — Київ), Петро Ластівка (Луцьк), Євген Курман (Кіровоград), Ярослав Федоришин (Львів). Прийшли також двоє экс-міністрів культури — Василь Вовкун та Євген Нищук. Депутатський корпус представляла лише Ірина Подоляк, перший заступник голови парламентського Комітету з питань культури і духовності.

Мета зустрічі — обговорити нюанси законопроектів про запровадження контрактно-конкурсної форми роботи в галузі культури і внесення відповідних змін до закону про театри і театральну справу. Власне, йдеться про статтю 19 зга-

дення одноосібного керівництва в театрах. Такою особою буде директор, обраний на конкурсній основі на п'ять років. А вже він прийматиме на посаду художнього керівника (також на конкурсній основі). Але ж художній керівник, по суті, є головною особою у творчому колективі. Стосунки між ним, творцем, і директором, адміністратором, інколи складаються антагоністично. Траплялися, і не так давно, курйози, коли на посаду директора театру призначали колишнього начальника тюрми, бо в нього є «адміністративний досвід». Звісно, це призводило до конфліктів. Щоб збалансувати ситуацію, ще за радянських часів придумано

об'єднувати ці дві посади («директор—художній керівник»), що практикується й досі. Пані Ірина Подоляк, пояснюючи суть законопроекту, підкреслювала, що йдеться про зміцнення демократії та самоврядних процесів у творчих колективах, про вдосконалення професійних стандартів, розширення кола кандидатів на посаду директора (адже кандидатами можуть бути не лише «адміністратори», а й «творці»). Але обговорення показало, що пріоритет одноосібного «адміністративного начала» насторожує театральних діячів. Адже ніде в світі театр не є прибутковим виробництвом. То чому головним у ньому має бути

саме адміністратор? Молодий київський режисер Андрій Май прямо заявив: «Ви не зацікавлені в розвитку сільного режисерського (авторського) театру!». Так чи інакше про це говорили й інші учасники дискусії. Справді, нинішній театр по суті свій є авторським, тобто «режисерським», а не «директорським». Найвідоміші й найпопулярніші сучасні українські театри часто від самого початку створені певними режисерами-лідерами й цікаві публіці саме як «театр Малахова», «театр Митницького» чи «театр Кужельного» в Києві або «театр Кучинського» у Львові. І ні акторів, ні публіку зовсім не турбує, набрано цих керівників за кон-

курсом чи ні, й чи не «пересиділи» вони на керівних посадах свій строк. Навпаки, публіку цікавить, щоб вони «сиділи» там якомога довше! Між іншим, усі художні керівники театрів Києва, включаючи названих, нині перебувають на контракті — отже, «контрактно-конкурсна форма роботи» для них уже давно є реальністю. Однак це ще не свідчить про жодні зрушення в державній культурній політиці. Промовистий факт: якщо на початку нинішнього року всі ще з ентузіазмом говорили про театральну реформу, то тепер скромно перейшли до «обговорення нюансів». Віталій ЖЕЖЕРА.

Міркування безпеки не мають призвести до звуження прав і свобод людини

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин розглянув законопроекти, ухвалення яких необхідне для виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України.

Голова комітету Григорій Немиря нагадав, що Україна у 2010 році отримала на виконання План дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України, парламент минулого скликання завершив виконання першої фази Плану — законодавчої, а зараз наша держава виконує другу фазу Плану — інституційну та імплементаційну. Він також підкреслив, що Молдова, яка отримала відповідний План пізніше, вже виконала всі необхідні умови, і громадяни цієї країни користуються перевагами лібералізації візового режиму ЄС.

«Уже в грудні Європейська Комісія може прийняти рішення щодо успішності виконання Україною другої фази, тому зараз парламент дуже обмежений у часі, — сказав він. — Виконання Плану дій було і є частиною Коаліційної угоди. Але ухвалюючи необхідні закони, ми повинні пам'ятати, що міркування безпеки держави не мають призвести до звуження або обмеження дотримання прав і свобод людини».

Члени комітету рекомендували Верховній Раді за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу урядовий проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень судового захисту іноземців та осіб без громадянств та урегулювання окремих питань, пов'язаних з про-

тидією нелегальної міграції (Реєстр.№3159). За словами представника омбудсмена України Михайла Чаплиги, в проекті передбачено право звернення до безоплатного центру правової допомоги, але це не є обов'язком; не передбачена участь перекладача при затриманні іноземців; не визначений час, на який особа затримується у перший раз; не висічені належним чином інструменти захисту.

У свою чергу, представник Державної прикордонної служби Олександр Пінчук наголосив на важливості визначення у законопроекті місць для утримання затриманих іноземців, включаючи заклади поліції. «Викликає стурбованість запропонована норма стосовно збільшення можливого терміну тримання порушників міграційного законодавства в спеціально призначених для цього режимних установах до 18 місяців. Спочатку це було шість місяців, потім збільшили до 12, тепер хочуть 18 місяців. Але чи правомірним є півтора року ув'язнення для людини, яка на жодний строк позбавлення волі не засуджена та ще й за рахунок українських платників податків? Можливо, варто просто прискорити процедури ідентифікації та видворення, для проведення яких і застосовують тримання в пунктах для нелегальних мігрантів», — запитує в надісланому до комітету лис-

ті експерт Міжнародної організації міграції Олена Малиновська.

За словами іншого представника Міжнародної організації міграції Лідії Кузьменко, у законопроекті мають бути детально виписані пункти, які визначають альтернативи тримання під вартою та зобов'язання інформувати щодо місця знаходження затриманої особи.

За результатами обговорення профільному Комітету у закордонних справах рекомендовано відправити на доопрацювання урядовий проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо документів, що підтверджу-

ють громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, на виконання зобов'язань України з лібералізації візового режиму з Європейським Союзом (Реєстр. №3224) та взяти за основу альтернативний законопроект (Реєстр. №1632), котрий ще у квітні схвалений Комітетом з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин.

«Цей законопроект порушує права людини і, особливо, віруючих. Чому ми повинні приймати його і порушувати Конституцію», — наголосив член комітету Борис Фельдман.

«Це неповага до парламенту, це поліцейський закон. Ми — комітет, який захищає права людини, і ми повинні це пам'ятати. Я буду підтримувати альтернативний законопроект №1632, який розроблявся з урахуванням думки громадських організацій та отримав схвальні висновки Ради Європи», — підкреслив перший заступник голови комітету Валерій Пацкан.

Комітет засудив заочне рішення Сімферопольського суду щодо нещодавнього рішення про арешт члена комітету Рефата Чубарова.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

Перший економічний день у парламенті заплановано провести 10 листопада, коли мають намір розглянути 15 інвестиційних, антимонопольних та дерегуляційних законопроектів. Голова Верховної Ради Володимир Гройсман погодився, що така практика має стати регулярною.

Голова парламентського Комітету з промислової політики та підприємництва, заступник лідера Радикальної партії Віктор Галасюк (на знімку), який неодноразово виступав з вимогою проведення «економічного дня» в парламенті, наголосив: «Потрібно спочатку вирішувати стратегічні завдання, а вже потім — поточні проблеми, а не навпаки. Тому економічні закони, спрямовані на відродження виробництва, залучення інвестицій та створення робочих місць мають розглядатися позачергово, а не відкладатись в довгу шухляду, як це робить влада сьогодні».

Серед законопроектів першого економічного дня: восьмирічний мораторій на перевірки бізнесу, законопроекти про державно-приватне партнерство та індустриальні парки, а також пакет антимонопольного законодавства.

Матеріал надано Комітетом з питань промислової політики та підприємництва.

ФОТОФАКТ

Голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Сергій Власенко (праворуч) та перший заступник Олена Ледовських під час засідання комітету, на якому, зокрема, було розглянуто проект закону України «Про державну службу».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

ВИБОРИ

Розділили голоси порівну

У селі Торчин Коростишівського району люди ще раз обиратимуть сільського голову: два претенденти набрали однакову кількість голосів — по 159.

Четверта каденція міського очільника

Офіційно підтверджено, що міським головою Бердичева знову, вже вчетверте, обрано Василя Мазура, за якого віддали свої голоси майже 55 відсотків виборців. На цю посаду було вісім претендентів.

Обрали дев'ять голів об'єднаних громад

Оприлюднено підсумки виборів у дев'яти об'єднаних територіальних громадах (ОТГ), створених на Житомирщині. Явка на окремі виборчі дільниці була більшою від очікуваної. Зокрема, в Народицькому районі вона перевищила 62 відсотки, тоді як у цілому по області не досягла 50 відсотків. У семи новостворених об'єднаних територіальних громадах у боротьбі за посаду голови з великим відривом від суперників перемогли сільські та селищні голови адміністративних центрів, навколо яких відбулося об'єднання територій сільських рад. А от головою Народицької селищної об'єднаної громади став Анастасій Леончук — голова Народицької районної ради. До речі, до об'єднаної громади увійшов увесь цей невеликий за кількістю населення район. Очоловувати Тетерівську сільську об'єднану територіальну громаду Житомирського району люди довірили Валентині Ільницькій, яка була Денишівським сільським головою. Територія цієї сільради увійшла до складу об'єднання з центром у селі Тетерівка.

Керівники тих сільських рад, які увійшли до складу об'єднаних територіальних громад, відповідно до розпоряджень голів громад виконуватимуть обов'язки сільських старост. Вони ж автоматично стають членами виконавчих комітетів новообраних рад. Вони формуватимуться на пер-

ших сесіях. Новостворені територіальні громади належить затвердити статут, прийняти майно, приміщення тощо на балансі ОТГ та почати самостійно працювати на благо людей.

Загалом до складу дев'яти новостворених об'єднаних територіальних громад увійшло 49 сільських та селищних рад області.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомирська область.

Злетілися, наче шуліки, на «сенсацію»

За п'ять днів до виборів помер Іван Товтицький, кандидатуру якого ВО «Батьківщина» висунула у депутати Сарненської районної ради Рівненської області. ЗМІ поспішили подати як сенсацію той факт, що у виборчих бюлетенях не було представлено штампу «вибув».

Коментар із цього приводу голови Сарненської районної ради Миколи Драганчука:

— У переддень поховання Івана Платонича Товтицького його друзі-однопартиїці від ВО «Батьківщина», депутати райради прийшли віддати йому останню шану. Запропонували родині свою допомогу в організації поховання. Разом з тим рідні небіжчика передали копію свідоцтва про смерть голові районного партійного осередку, який того ж дня заніс цей документ у тервиборчком. Оскільки така ситуація — неординарна, з тервиборчком зателефонували у ЦВК з проханням роз'яснити, як діяти у такому випадку. З ЦВК надійшло роз'яснення з посиланням на статті 47 і 75 Закону України «Про місцеві вибори». Пункт 8 ст. 47-ї говорить про те, що у разі смерті кандидата відповідна виборча комісія приймає рішення про вибуття цього кандидата з балотування, про виключення його з виборчого списку місцевої організації партії, що й було зроблено. У такому випадку логічно було б поставити у виборчому бюлетені штамп «вибув», як це передбачав попередній закон. Але згідно з новим законом такий штамп означав би вибуття всіх кандидатів у депутати, включених до виборчого списку місцевої орга-

нізації партії. Адже нинішні місцеві вибори проходили за партійними списками. Відтак прикро, що ЗМІ зробили з цієї ситуації сенсацію, додавши морального болю родині небіжчика.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Приступили до роботи

Відбулося перше засідання Одеської міської ради сьомого скликання. На ньому голова міської виборчої комісії Євген Григор'єв оголосив результати виборів і реєстрації депутатів Одеської міської ради сьомого скликання, зокрема повідомив, що місьцевим головою Одеси обрано Геннадія Труханова.

— Відсьогодні ми повинні залишити свої політичні амбіції за територією міськради, об'єднатися та працювати на благо міста. Перед нами стоїть спільне завдання — реалізовувати ті очікування, які покладають виборці на нашу з вами роботу. Я вважаю, що сьогодні в нас із вами є все, щоб сформувати ефективну команду, — заявив міський голова Одеси Геннадій Труханов, звертаючись до депутатів міської ради.

Згідно з рішенням міської територіальної виборчої комісії, яка підбила підсумки голосування з виборів до міської ради, що складається з 64 депутатів, політична партія «Довіряй справам» буде представлена 27 депутатами, Блок Петра Порошенка «Солідарність» — 14, Опозиційний блок — 12, Українська морська партія Сергія Ківалова — 6, «Самопоміч» — 5 депутатами.

Варто зазначити також, що перша сесія міськради супроводжувалася двома мітингами біля будівлі Одеського окружного адміністративного суду, де розглядали позови про скасування результатів виборів на кількох дільницях з виборів міського голови Одеси.

Кілька сотень одеситів з українською символікою підтримували кандидата на посаду міського голови Сашу Боровика, що посів друге місце. За кілька метрів від них проходив мітинг прихильників знову обраного керівника Одеси Геннадія Труханова.

Кирило ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Голодовка у службовому кабінеті

Голова Вінницької облради Сергій Свитко долучився до одноденної акції сучасних українських політів'язнів — оголосив одноденну голодовку. Її він проводить у своєму службовому кабінеті.

За інформацією прес-служби Вінницької облради, Сергій Свитко так пояснив свій вчинок: «Нині в Україні, зокрема на Вінниччині, є політичні ув'язнені — це ганебне явище для сучасної української держави, керівництво якої декларує вірність європейським цінностям. У правовій державі не повинно бути осіб, які переслідуються за свої політичні переконання або діяльність. Натомість, досі не притягнуті до відповідальності вбивці Героїв Небесної Сотні, державні злочинці-сепаратисти та їх посіпаки і ті, хто протягом років незалежності України грабував нашу державу, в тому числі на Вінниччині. Тому я прийняв рішення в знак солідарності з українськими патріотами, які перебувають в ув'язненні і щодо яких сьогодні чиниться свавілля правоохоронцями і суддями, провести одноденну голодовку».

— 30 жовтня 2015 року українські політичні в'язні Лук'янівського СІЗО та їхні прихильники на волі проводять акцію одноденної голодовки на знак протесту проти свавілля влади, яке чиниться щодо них, — йдеться у повідомленні прес-служби облради. — Таким чином сучасними політів'язнями відроджено традицію радянських дисидентів-політів'язнів, яка була запроваджена ще Василем Стусом та В'ячеславом Чорноволом під час їхнього ув'язнення у радянських тюрмах.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Виконання Плану дій було і є частиною Коаліційної угоди

20 березня 2014 р. Верховною Радою України було прийнято Постанову № 1140-VII «Про Заяву Верховної Ради України щодо гарантій прав кримськотатарського народу у складі Української держави».

У Заяві Верховна Рада України, серед іншого, гарантувала збереження та розвиток етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності кримськотатарського народу як корінного народу та всіх національних меншин України та заявила про підтримку Декларації ООН про права корінних народів (далі — Декларація), прийнятої 13 вересня 2007 р. резолюцією 61/295 Генеральної Асамблеї ООН.

Декларація є наріжним документом прав корінних народів, визнаним цивілізованими державами світу. Порушення державою-агресором норм і принципів Декларації на окупованій території Криму стає сьогодні важливим аргументом у міждержавних позовах України проти РФ.

Український переклад Декларації було здійснено Міністерством юстиції України, кримськотатарський — у 2008 році Фондом дослідження та підтримки корінних народів Криму відповідно до стандартів алфавіту та правопису кримськотатарської мови, затверджених Постановою Верховної Ради Криму від 09 квітня 1997 р. № 1139-1. Цей текст було запропоновано кримськотатарському громадою до уваги ООН та розміщено на офіційному сайті ООН за посиланням: http://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/DRIPS_Crimean_tatar.doc.

Резолюція, прийнята Генеральною Асамблеєю 13 вересня 2007 61/295. Декларація Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів
Генеральна Асамблея,
Враховуючи рекомендації Ради з прав людини, викладені у її Резолюції 1/2 від 29 червня 2006, якою Рада прийняла текст Декларації Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів,
Звертаючись до своєї резолюції 61/178 від 20 грудня 2006 (1), якою вирішено відкласти розгляд та дію Декларації для подальших консультацій, а також вирішено завершити її розгляд перед закінченням 61 сесії Генеральної Асамблеї,
Приймає Декларацію Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів, додана до цієї Резолюції.
107 пленарне засідання 13 вересня 2007

Додаток

Декларація Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів

Генеральна Асамблея,

керуючись цілями та принципами Статуту Організації Об'єднаних Націй та принципом добросовісності у виконанні зобов'язань, взятих на себе державами відповідно до Статуту,

підтверджуючи, що корінні народи рівні з усіма іншими народами, і одночасно визнаючи право всіх народів відірватися один від одного, вважати себе відмінними від інших та користуватися повагою у такій своїй якості,

підтверджуючи також, що всі народи вносять вклад у різноманітність та багатство цивілізації і культур, які є загальною спадщиною людства,

підтверджуючи далі, що будь-які доктрини, політика і практика, які засновані на перевазі народів або людей за ознакою національного походження або расових, релігійних, етнічних і культурних відмінностей або які стверджують таку перевагу, є расистськими, науково необґрунтованими, юридично недійсними, морально недоцільними і соціально несправедливими,

підтверджуючи, що корінні народи при здійсненні своїх прав повинні бути вільні від будь-якого виду дискримінації,

будучи занепокоєною тим, що корінні народи стали жертвами історичних несправедливостей у результаті, серед іншого, їхньої колонізації та позбавлення їх своїх земель, територій та ресурсів, що перешкоджає здійсненню ними, зокрема, свого права на розвиток відповідно з їхніми потребами та інтересами,

визначаючи нагальну необхідність поважати і заохочувати невід'ємні права корінних народів, засновані на їхніх політичних, економічних і соціальних структурах, а також на їхній культурі, духовних традиціях, історії та філософії, особливо їхніх прав на свої землі, території та ресурси,

визначаючи також нагальну необхідність поважати і заохочувати права корінних народів, закріплені у договорах, угодах та інших конструктивних домовленостях з державами,

із задоволенням відзначаючи той факт, що корінні народи об'єднують свої зусилля для політичного, економічного, соціального та культурного розвитку і з метою покласти край усім формам дискримінації та утисків будь-де,

будучи переконана в тому, що здійснення корінними народами контролю за подіями, які зачіпають їх та їхні землі, території і ресурси, дозволить їм зберігати та укріплювати свої інститути, культуру і традиції, а також сприяти своєму розвитку відповідно до їхніх прагнень та потреб,

визначаючи, що повага до знань, культури і традиційної практики корінних народів сприяє стійкому і справедливому розвитку і належній турботі про навколишнє середовище,

підкреслюючи вклад демілітаризації земель і територій корінних народів у справу досягнення миру, економічного та соціального прогресу і розвитку, взаєморозуміння та дружніх відносин між націями і народами світу,

визначаючи, зокрема, право сімей і общин корінних народів на збереження спільної відповідальності за виховання, навчання, освіту та добробут їхніх дітей, сумісне з правами дитини,

вважаючи, що права, закріплені в договорах, угодах та інших конструктивних домовленостях між державами і корінними народами, у деяких ситуаціях є предметом уваги, зацікавленості та об'єктом відповідальності міжнародного співтовариства та несють міжнародний характер,

вважаючи також, що договори, угоди та інші конструктивні домовленості та відносини, які вони відображають, слугують основою для більш міцного партнерства між корінними народами та державами,

визначаючи, що Статут Організації Об'єднаних Націй, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (2) та Міжнародний пакт про громадянські та політичні права (2), а також Віденська декларація і Програма дій (3) підтверджують основоположне значення права на самовизначення всіх народів, з огляду на яке вони вільно встановлюють свій політичний статус і вільно здійснюють свій економічний, соціальний і культурний розвиток,

пам'ятаючи про те, що ніщо в цій Декларації не може бути використане для відмови будь-якому народу в його праві на самовизначення, яке здійснюється відповідно до міжнародного права,

будучи переконаною, що визнання прав корінних народів відповідно до цієї Декларації буде сприяти розвитку гармонійних та які ґрунтуються на співпраці відносин між державою та корінними народами, заснованих на принципах справедливості, демократії, поваги прав людини, недискримінації та добросовісності,

спонукаючи держави дотримуватись та ефективно виконувати всі їхні зобов'язання щодо корінних народів за міжнародними договорами, зокрема, за тими договорами, які стосуються прав людини, консультуючись та співпрацюючи з відповідними народами,

підкреслюючи, що Організація Об'єднаних Націй покликана відігравати важливу і послідовну роль у заохоченні та захисті прав корінних народів,

вважаючи, що ця Декларація є ще одним важливим кроком на шляху до визнання, заохочення та захисту прав і свобод корінних народів та в розвитку відповідної діяльності системи Організації Об'єднаних Націй у цій сфері,

визначаючи і підтверджуючи, що представники корінних народів мають право без будь-якої дискримінації користуватися всіма правами людини, визнаними в міжнародному праві, і що корінні народи володіють колективними правами, які абсолютно необхідні для їхнього існування, добробуту і всебічного розвитку як народів,

визначаючи, що становище корінних народів є різним у різних регіонах та в різних державах і що необхідно

приймати до уваги важливість національних та релігійних особливостей та різноманітних історичних та культурних традицій,

урочисто проголосуючи нижчевикладену Декларацію Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів як еталон, до якого слід прямувати в дусі партнерства та взаємної поваги:

Стаття 1

Корінні народи мають право, колективно і індивідуально, на повне володіння всіма правами людини і основоположними свободами, визнаними у Статуті Організації Об'єднаних Націй, Загальній декларації прав людини (4) та в нормах міжнародного права, які стосуються прав людини.

Стаття 2

Представники корінних народів і корінні народи вільні та рівні зі всіма іншими народами та окремими особами з їхнього числа та мають право бути вільними від будь-якої дискримінації при здійсненні своїх прав, особливо дискримінації на основі їхнього корінного походження та самобутності.

Стаття 3

Корінні народи мають право на самовизначення. З огляду на це вони вільно встановлюють свій політичний статус та вільно здійснюють свій економічний, соціальний та культурний розвиток.

Стаття 4

Корінні народи при здійсненні своїх прав на самовизначення мають право на автономію або самоуправління у питаннях, які належать до їхніх внутрішніх і місцевих справ, а також і шляхів фінансування їхніх автономних функцій.

Стаття 5

Корінні народи мають право зберігати та укріплювати свої особливі політичні, правові, економічні, соціальні та культурні інститути, зберігаючи при цьому своє право, якщо вони цього бажають, на повну участь у політичному, економічному, соціальному та культурному житті держави.

Стаття 6

Кожен представник корінного народу має право на громадянство.

Стаття 7

1. Представники корінних народів мають право на життя, фізичну та психічну недоторканність, свободу та особисту безпеку.

2. Корінні народи мають колективне право на життя в умовах свободи, миру та безпеки як самобутні народи та не повинні зазнавати жодних актів геноциду або будь-яких інших актів насильства, включаючи примусове переміщення дітей, які належать до групи, в іншу.

Стаття 8

1. Корінні народи та їх представники мають право не зазнавати примусової асиміляції або впливу з метою знищення їхньої культури.

2. Держави забезпечують ефективні механізми попередження та правового захисту щодо:

- будь-якої дії, метою або результатом якої є позбавлення їх цілісності як самобутніх народів або їхніх культурних цінностей, чи етнічної ідентичності;
- будь-якої дії, метою або результатом якої є позбавлення їх своїх земель, територій або ресурсів;
- примусове переміщення населення у будь-якій формі, метою або результатом якої є порушення або підрив будь-якого їхнього права;
- примусової асиміляції або інтеграції у будь-якій формі;
- пропаганди у будь-якій формі, метою якої є заохочення або розпалювання спрямованої проти них расової чи етнічної дискримінації.

Стаття 9

Корінні народи та їх представники мають право належати до корінної общини або народності відповідно до традицій та звичаїв цієї общини чи народності. Здійснення такого права не може породжувати жодної дискримінації у будь-якій формі.

Стаття 10

Корінні народи не підлягають примусовому переміщенню зі своїх земель або територій. Жодне переміщення не здійснюється без вільної, попередньої та усвідомленої згоди відповідних корінних народів та здійснюється після укладення угоди, яка передбачає справедливу та чесну компенсацію і, де це можливо, варіант повернення.

Стаття 11

1. Корінні народи мають право на дотримання та відродження своїх культурних традицій та звичаїв. Це включає в себе право на збереження, захист і розвиток попередніх, теперішніх та майбутніх форм виявлення їхньої культури, таких як археологічні та історичні об'єкти, пам'ятки матеріальної культури, малюнки, обряди, технології, образотворче та сценічне мистецтво та література.

2. Держави забезпечують засоби юридичного захисту через ефективні механізми, які можуть включати в себе реституцію, розроблені разом з корінними народами щодо їхньої культурної, інтелектуальної, релігійної та культурної власності, відчуженої без їхньої вільної, попередньої та усвідомленої згоди або з порушенням їхніх законів, традицій та звичаїв.

Стаття 12

1. Корінні народи мають право дотримуватися, здійснювати, розвивати та передавати свої духовні та релігійні традиції, звичаї та обряди; право зберігати, охороняти та відідувати без сторонньої присутності свої місця релігійного та культурного значення; право користуватися та розпоряджатися своїми обрядовими предметами і право здійснювати поховання на батьківщині останки своїх померлих.

2. Держави прагнуть забезпечити можливість доступу до обрядових предметів та останків померлих, які знаходяться у них, та/або їхнього повернення на батьківщину в рамках справедливих, транспарентних та ефективних механізмів, розроблених разом з відповідними корінними народами.

Стаття 13

1. Корінні народи мають право відроджувати, використовувати, розвивати та передавати майбутнім поколінням свою історію, мови, традиції усної творчості, філософію, писемність та літературу, а також давати свої власні назви та імена общинам, місцям та особам та зберігати їх.

2. Держави вживають дієвих заходів задля забезпечення захисту цього права, а також задля забезпечення того, щоб корінні народи могли розуміти і бути зрозумілими в ході політичних, судових та адміністративних процесів, які відбуваються шляхом, якщо це необхідно, забезпечення перекладу або інших належних заходів.

Стаття 14

1. Корінні народи мають право створювати та контролювати свої системи освіти та навчальні заклади, що забезпечують освіту на їхніх рідних мовах, таким чином, щоб це відповідало притаманним їх культурі методам викладання та навчання.

2. Представники корінних народів, особливо діти, мають право на отримання державної освіти всіх рівнів і в усіх формах без будь-якої дискримінації.

3. Держави разом з корінними народами вживають дієвих заходів для того, щоб представники корінних народів, особливо діти, у тому числі ті, які проживають за межами своїх общин, мали, коли це можливо, доступ до освіти з урахуванням їхніх культурних традицій та на їхній мові.

Стаття 15

1. Корінні народи мають право на гідність та різноманітність їхньої культури, традицій, історії та прагнень,

які мають належним чином відповідати у сфері освіти та суспільної інформації.

2. Держави, консультуючись та співпрацюючи з відповідними корінними народами, вживають дієвих заходів у боротьбі з упередженням, викориненням дискримінації та розвитком терпимості, взаєморозуміння та добрих відносин між корінними народами зі всіма іншими верствами суспільства.

Стаття 16

1. Корінні народи мають право створювати свої власні засоби масової інформації на своїх мовах та отримувати доступ до всіх видів засобів масової інформації, які не належать корінним народам, без будь-якої дискримінації.

2. Держави вживають ефективних заходів для того, щоб забезпечити належне відображення в державних засобах масової інформації культурної різноманітності корінних народів. Державам без шкоди для забезпечення повної свободи вираження поглядів слід спонукати приватні засоби масової інформації адекватно відображати культурне різноманіття корінних народів.

Стаття 17

1. Представники корінних народів та корінні народи мають право повною мірою здійснювати всі права, встановлені відповідно до чинного міжнародного та національного трудового права.

2. Держави, консультуючись та співпрацюючи з корінними народами, вживають конкретні заходи для захисту дітей корінних народів від економічної експлуатації і виконання будь-якої роботи, яка може бути небезпечною або стоїть на заваді навчанню дитини, чи завдає шкоди здоров'ю або фізичному, розумовому, духовному, моральному чи соціальному розвитку дітей, враховуючи їхню особливу вразливість та важливість освіти для розширення їхніх можливостей.

3. Представники корінних народів мають право не бути підданими дискримінації щодо умов їх праці та, зокрема, зайнятості або заробітної плати.

Стаття 18

Корінні народи мають право на участь у прийнятті рішень з питань, які зачіпали би їхні права, через представників, які обираються ними самостійно за своїми власними процедурами, а також на збереження та розвиток своїх власних установ, які приймають рішення.

Стаття 19

Держави добросовісно консультуються і співпрацюють з відповідними корінними народами через їхні представницькі інституції з метою заручитися їхньою вільною, попередньою та усвідомленою згодою, перш ніж приймати та здійснювати законодавчі або адміністративні заходи, які можуть їх зачіпати.

Стаття 20

1. Корінні народи мають право на збереження та розвиток своїх політичних, економічних та соціальних систем або інституцій, гарантоване використання своїх засобів, які забезпечують існування та розвиток, і на вільне заняття своєю традиційною та іншою економічною діяльністю.

2. Корінні народи, які позбавлені власних засобів, які забезпечують існування та розвиток, мають право на справедливе відшкодування.

Стаття 21

1. Корінні народи мають право без дискримінації на покращення соціально-економічних умов їх життя, включаючи, зокрема, такі сфери, як освіта, зайнятість, професійно-технічна підготовка та перепідготовка, забезпечення житлом, покращення санітарних норм, охорона здоров'я та соціальне забезпечення.

2. Держави вживають дієвих заходів та, за необхідності, особливі заходи забезпечення безперервного покращення соціально-економічних умов їхнього життя. Конкретна увага приділяється правам та особливим потребам літніх осіб, жінок, молоді, дітей та інвалідів, які є представниками корінних народів.

Стаття 22

1. При реалізації цієї Декларації конкретна увага приділяється правам та особливим потребам літніх осіб, жінок, молоді, дітей та інвалідів, які є представниками корінних народів.

2. Держави спільно з корінними народами здійснюють заходи для забезпечення того, щоб жінки та діти, які є представниками корінних народів, користувалися повним захистом та гарантіями від усіх форм насильства та дискримінації.

Стаття 23

Корінні народи мають право визначати пріоритети та розробляти стратегії з метою здійснення свого права на розвиток. Зокрема, корінні народи мають право активно брати участь у розробці та визначенні програм з охорони здоров'я, життєвих та інших соціально-економічних програм, які їх зачіпають, та, наскільки це можливо, реалізовувати такі програми через свої власні інституції.

Стаття 24

1. Корінні народи мають право на свою традиційну медицину і на збереження своєї лікарської практики, враховуючи збереження найважливіших лікарських рослин, тварин та мінералів. Представники корінних народів також мають право на доступ без будь-якої дискримінації до всіх видів соціального та медичного обслуговування.

2. Представники корінних народів мають рівне право на користування найвищим досяжним рівнем фізичного та психічного здоров'я. Держави здійснюють всі необхідні кроки для поступового досягнення мети повної реалізації цього права.

Стаття 25

Корінні народи мають право підтримувати та укріплювати свій особливий духовний зв'язок з традиційно належними їм або іншим чином зайнятими або використовуваними ними землями, територіями, водами та морськими прибережними водами, а також іншими ресурсами та у зв'язку з чим нести свою відповідальність перед майбутніми поколіннями.

Стаття 26

1. Корінні народи мають право на землі, території та ресурси, якими вони традиційно володіли, які вони традиційно займали або тим чи іншим чином використовували або набули.

2. Корінні народи мають право мати у власності, використовувати, освоювати або контролювати землі, території та ресурси, якими вони володіють з огляду на традиційне володіння або інше традиційне заняття або використання, а також ті, які вони набули іншим способом.

3. Держави забезпечують юридичне визнання та захист таких земель, територій та ресурсів. Таке визнання здійснюється з належною повагою до звичаїв, традицій та систем землеволодіння відповідних корінних народів.

Стаття 27

Держави з належним визнанням законів, традицій, звичаїв та систем землеволодіння корінних народів встановлюють та здійснюють разом з відповідними корінними народами справедливий, незалежний, безсторонній, відкритий та транспарентний процес визнання та юридичного підтвердження прав корінних народів щодо їхніх земель, територій та ресурсів, враховуючи ті, якими вони традиційно володіли або які вони іншим способом займали або використовували. Корінні народи мають право брати участь у цьому процесі.

Стаття 28

1. Корінні народи мають право на відшкодування за рахунок засобів, які можуть включати в себе реституцію або, якщо це не можливо, у вигляді справедливої компенсації за землі, території та ресурси, якими вони традиційно володіли або іншим способом займали або використовували і які були конфісковані, відчужені, зайняті, використані або якщо було завдано шкоду без їхньої вільної, попередньої та усвідомленої згоди.

2. Якщо з відповідними народами немає добровільно досягнутої домовленості про інше, така компенсація надається у формі земель, територій та ресурсів, які рівноцінні за своєю якістю, розміром та юридичним статусом, або у вигляді грошової компенсації чи іншого відповідного відшкодування.

Стаття 29

1. Корінні народи мають право на збереження та охорону навколишнього середовища та родючості їхніх земель або територій та ресурсів. Держави створюють та здійснюють програми допомоги для корінних народів з метою забезпечення такого збереження та охорони без будь-якої дискримінації.

2. Держави здійснюють дієві заходи щодо недопущення зберігання небезпечних матеріалів на землях або територіях корінних народів або вивезення небезпечних матеріалів на землі або території корінних народів без їхньої вільної, попередньої та усвідомленої згоди.

3. Держави вживають також дієвих заходів для забезпечення, у разі необхідності, належного впровадження програм моніторингу, збереження та відновлення здоров'я корінних народів у тому вигляді, як вони роз-

робляються та здійснюються народами, які зазнали негативного впливу таких матеріалів.

Стаття 30

1. Військова діяльність на землях або територіях корінних народів не проводиться, за винятком випадків, коли її проведення виправдано наявністю відповідних державних інтересів або щодо неї є іншим чином вільно висловлена згода або прохання зі сторони відповідних корінних народів.

2. Перед використанням земель або територій корінних народів для військової діяльності держави проводять ефективні консультації із зацікавленими корінними народами шляхом належних процедур і, зокрема, через їхні представницькі інституції.

Стаття 31

1. Корінні народи мають право на збереження, контроль, охорону та розвиток своєї культурної спадщини, традиційних знань та традиційних форм культурного вираження, а також проявів їхніх наукових знань, технологій і культури, враховуючи людські та генетичні ресурси, насіння, ліки, знання властивостей фауни і флори, традиції усної творчості, літературні твори, малюнки, спорт і традиційні ігри та образотворче і сценічне мистецтво. Вони мають також право на збереження, контроль, захист та розвиток своєї інтелектуальної власності на таку культурну спадщину, традиційні знання та традиційні форми вираження культури.

2. Разом із корінними народами держави здійснюють ефективні заходи з метою визнання та захисту здійснення цих прав.

Стаття 32

1. Корінні народи мають право визначати пріоритети та розробляти стратегії освоєння або використання своїх земель чи територій та інших ресурсів.

2. Держави добросовісно консультуються та співпрацюють із відповідними корінними народами через їхні представницькі інституції з метою отримати їхню вільну та усвідомлену згоду до затвердження будь-якого проекту, який зачіпає їхні землі або території та інші ресурси, особливо у зв'язку з освоєнням, використанням або розробкою корисних копалин, водних або інших ресурсів.

3. Держави забезпечують ефективні механізми справедливого та чесного відшкодування у зв'язку з будь-якою такою діяльністю, та вживають належних заходів для пом'якшення її негативних наслідків для навколишнього середовища, економіки, суспільства, культури та духовного розвитку.

Стаття 33

1. Корінні народи мають право визначати себе або свою етнічну ідентичність відповідно до своїх звичаїв та традицій. Це не завдає шкоди праву представників корінних народів на отримання громадянства держав, у яких вони проживають.

2. Корінні народи мають право визначати структуру та обирати членів у склад своїх інституцій згідно зі своїми власними процедурами.

Стаття 34

Корінні народи мають право на заохочення, розвиток та збереження своїх інституційних структур та своїх особливих звичаїв, духовності, традицій, процедур, практики і, у тих випадках, коли вони існують, правових систем або звичаїв, відповідно до міжнародних стандартів у сфері прав людини.

Стаття 35

Корінні народи мають право визначати обов'язки окремих осіб щодо їхніх общин.

Стаття 36

1. Корінні народи, зокрема ті народи, які розділені міжнародними кордонами, мають право підтримувати та розвивати контакти, відносини та співпрацю, включаючи діяльність з духовною, культурною, політичною, економічною та соціальною метою, з тими, хто входить до їхнього складу, а також з іншими народами через кордони.

2. Держави, консультуючись та співпрацюючи з корінними народами, вживають ефективних заходів щодо полегшення використання цього права та забезпечення його здійснення.

Стаття 37

1. Корінні народи мають право на визнання, дотримання та забезпечення виконання договорів, укладених з державами або їхніми правонаступниками, і на дотримання та повагу державами таких договорів, угод та інших конструктивних домовленостей.

2. Ніщо в цій Декларації не може бути витлумачено як таке, що применшує або виключає права корінних народів, які містяться в договорах, угодах та інших конструктивних домовленостях.

Стаття 38

Держави, консультуючись та співпрацюючи з корінними народами, здійснюють ефективні заходи, у тому числі законодавчі заходи, для досягнення мети цієї Декларації.

Стаття 39

Корінні народи мають право на доступ до фінансової та технічної допомоги зі сторони держав та шляхом міжнародної співпраці з метою здійснення прав, які містяться в цій Декларації.

Стаття 40

Корінні народи мають право на доступ та швидке вирішення в рамках справедливих процедур врегулювання конфліктів та спорів з державами та іншими сторонами, а також на ефективні засоби юридичного захисту у випадку будь-яких порушень їхніх індивідуальних та колективних прав. У таких рішеннях належним чином беруться до уваги звичаї, традиції, норми та правові системи відповідних корінних народів та міжнародні права людини.

Стаття 41

Органи та спеціалізовані установи системи Організації Об'єднаних Націй та інші міжурядові організації сприяють повній реалізації положень цієї Декларації шляхом налагодження, зокрема, співпраці з метою надання фінансової та технічної допомоги. Повинні бути визначені шляхи та засоби забезпечення участі корінних народів у вирішених питаннях, які їх зачіпають.

Стаття 42

Організація Об'єднаних Націй, її органи, включаючи Постійний форум з питань корінних народів, і спеціалізовані установи, у тому числі на державному рівні, держава сприяють дотриманню та повному застосуванню положень цієї Декларації та приймають наступні заходи для ефективного застосування цієї Декларації.

Стаття 43

Визнані в цій Декларації права становлять собою мінімальні стандарти для забезпечення виживання, поваги гідності та добробуту корінних народів світу.

Стаття 44

Всі права і свободи, визнані цією Декларацією, рівною мірою гарантуються чоловікам та жінкам, які є представниками корінних народів.

Стаття 45

Ніщо в цій Декларації не може бути витлумачене як таке, що применшує або припиняє права, якими володіють на сьогодні або які можуть набути в майбутньому корінні народи.

Стаття 46

1. Ніщо в цій Декларації не може бути витлумачене як таке, що припускає будь-яке право будь-якої держави, народу, групи осіб або окремої особи займати будь-якою діяльністю або вчиняти будь-які дії з порушенням Статуту Організації Об'єднаних Націй або розглядати його як таке, що санкціонує чи заохочує до будь-якої дії, яка веде б до роз'єднання або до часткового чи повного порушення територіальної цілісності та політичної єдності суверенних та незалежних держав.

2. При здійсненні прав, проголошених у цій Декларації, поважаються права людини та основні свободи всіх. На здійснення прав, які викладені у цій Декларації, поширюються лише такі обмеження, які визначаються законом, і відповідно до міжнародних обов'язків у сфері прав людини. Будь-які такі обмеження є недискримінаційними і цілком необхідними виключно для забезпечення належного визнання та поваги прав і свобод інших та задоволення справедливих і найбільш нагальних вимог демократичного суспільства.

3. Положення, які викладені в цій Декларації, тлумачаться відповідно до принципів справедливості, демократії, поваги прав людини, рівності, недискримінації, ефективного управління та добросовісності.

Примітки:

- Див. Офіційний звіт Генеральної Асамблеї, шістдесятя перша сесія, Доповнення № 53 (A/61/53), частина 1, глава II

Баş Assambleya
 Altmış birinci sessiya
 Kün tertibiniñ 68-ci maddesi.
Баş Assambleyanıñ qırqаğаn qaranı
 [esas komitetlerge teslim etüvsiz (A/61/L.67 ve Add.1)]

61/295. Birleşken Milletler Teşkilâtınıñ temel halqlarınıñ haq-huquqları haqqında beyannamesi
 Баş Assambleya,
 İnsan haq-huquqları Кеñеşі’niñ temel halqlarınıñ haq-huquqları haqqında Birleşken Milletler Teşkilâtı Beyannamesiniñ metnini qabul etken 29 İyun 2006 tarihlı 1/2 qararında (1) yer алған Кеñеşі’niñ tevsiyesini diqqatqa alaraq,

İleride Beyanname hususında aqıl tanımaq maqsadinen onıñ baqılmasını ve onıñ haqqında qarar qabul etilmesini soñrağa bıraqpı, Баş Assambleya’niñ 61-ci sessiyaı bitmezden evvel bu protseduralarnıñ bitirilmesi qararlaştırılğan 20 Dekabr 2006 tarihlı 61/178 qararını delil olaraq köstererek,

İşbu qararınıñ ilâvesinde yer алған temel halqlarınıñ haq-huquqları hususındakı Birleşken Milletler Teşkilâtınıñ Beyannamesini qabul ete.

107-ci umumiy toplaşuv,
 13 Sentâbr 2007

İlâve

Birleşken Milletler Teşkilâtınıñ temel halqlarınıñ haq-huquqları haqqında beyannamesi

Баş Assambleya,
 Birleşken Milletler Teşkilâtı Nizamnamesiniñ printsip ve maqsatlarına ve devletniñ Nizamname mucibi üstüne алған mecburiyetiniñ gоñıullı olaraq yerine кетirmek mecburiyetinde olmasi printsipine köre hareket eterek,

Temel halqlarınıñ başqa halqlarğa nisbeten musaviy olmalarına ve aynı vaqıtta bütün halqlarınıñ bir-birinden farqlı olmağa, bu özeriniñ özgün sıfatında tanıılmağa ve sayılmağa haqqını tasdiq eterek,

Bunıñnen birge bütün halqlarınıñ medeniyeti ve medeniy zenginliklerine öz hissesini qоşqanlarını ve insanlıqnıñ umumiy mirasını meydanğa кетirgenlerini tasdiq eterek,

Milliy âlâmetke, irq, din, etnik ve medeniy farqlılıǵına köre bir halqlarını ve insanlarını başqalarından üstün tutqan, ya da bu üstünlikni tasdiq etken çeşit doktrinalarnıñ, sıyasetler ve tatbiqlarınıñ mahiyetince irqçı, ilim baqımından esasız, huquq baqımından keçersiz, ahlâqqa ayıp, içtimaiy baqımdan adaletsiz olğanlarını tasdiq eterek,

Temel halqlarınıñ öz haq-huquqlarından faydalanǵanda her türlü diskriminatsiyaдан qorqalanması kerekligini tasdiq eterek,

Temel halqlarınıñ mustemleke halına кетirilgenleri, topraq-tan, tabiiy zenginliklerden mahrum etilgenleri neticesinde öz menfaatları ve ihtiyacıdı mucibi inkişaf etmek haqqından faydalanalмаğanları için tarihiy adaletsizliklerniñ qurbanları olğanlarına tasalanaraq,

Temel halqlarınıñ siyasiy, iqtisadiy ve içtimaiy qurılışlarına, medeniyetine, diniy anânelerine, tarihi ve felsefesine esaslanğan huquqlarınıñ, bilhassa olarnıñ öz topraqlarına, ölkelerine ve tabiiy zenginliklerine nisbeten ayrılmaz haq-huquqlarınıñ hürmet etilmesi ve раğbetlendirilmesi zaruretinı qabul eterek,

Devletlernen yapılğan muqavelelerde, uzlaşmalarda ve başqa konstruktiv muqavelelerde qayd etilgen temel halqlar haq-huquqlarınıñ hürmet etilmesi ve раğbetlendirilmesi kerekligini qabul eterek,

Temel halqlarınıñ ne yerde olmasın, özerline nisbeten diskriminatsiya ve zulumnıñ her türlü şekillerine soñ bermek maqsadinen siyasiy, iqtisadiy ve medeniy inkişafıarı оğrunda öz küçlerini birleştirgenlerini büyük memnuniyetnen qayd eterek,

Temel halqlar tarafından olarnıñ özerinen, topraqlarınen, ölkelerinen, tabiiy baylıqlarınen baǵlı vaqialarını kontrol etüvleri olarnıñ institutlarınıñ, medeniyet ve anânelerinen saqlanması ve ilerilemesine, hem de olarnıñ özerliniñ menfaatları ve ihtiyacıdı mucibi inkişaf etmelerine çalışacağına emin olaraq,

Temel halqlarınıñ bilgilerini, medeniyetlerini ve anâneviy tatbiqlarlarını hürmet etüvniñ muntazam ve adaletli inkişafqa ve tabiatniñ kereǵince qorqalanılmasına çalışacağını qabul eterek,

Temel halqlar yaşağan topluluqlarınıñ ve ölkeleriniñ silâhsızlandırılmasınıñ tıñçlıqqa, iqtisadiy ve içtimaiy teraqqıyatqa, dünyadaqu milletlerniñ ve halqlarınıñ bir-birini ahlav ve özara dostluq munasebetleriniñ inkişafına qоşqan hiss-esini qayd eterek,

Temel halqlarğa mensüp qorantalarnıñ ve topluluqlarınıñ öz balalarını bala haq-huquqları mucibi terbiyelemeleri, оğretmeleri ve olarnıñ seadetleri için birlikte mesüliyet taşuv haqlarını qabul eterek,

Devletler ve temel halqlar arasında yapılğan muqavelelerde, uzlaşmalarda ve başqa konstruktiv muqavelelerde pektiligen huquqlarınıñ bazı hallarda alemnıñ qayǵıruvına lâyıq olup, onıñ mesüliyet obyekti sıfatında halqara haraket taşıǵanlarını hesapqa alaraq,

Muqavelelerniñ, uzlaşuvlarınıñ ve başqa konstruktiv muqaveleler ve munasebetlerniñ temel halqlarınen olar yaşağan devletler arasında daa qavıy ortaqlıqnıñ inkişafına hizmet etkenini hesapqa alaraq,

Birleşken Milletler Teşkilâtı Nizamnamesi, İqtisadiy, içtimaiy ve medeniy huquqlar haqqında halqara pakt (2) ve siyasiy ve vatandaşlıq huquqlar haqqında halqara pakt (2), hem de Viyana beyannamesi ve Hareket etüv programması (3) bütün halqlarınıñ öz muqaddaratını özleri çezüv huquqınıñ esaslandırıcı ehemmiyetini tasdiqlaylar ve bunıñ esasında o halqlar özerliniñ siyasiy statuslarını belgiley bilgenlerini ve özerliniñ iqtisadiy, içtimaiy ve medeniy inkişaflarını serbest surette ömürge keçire bilgenlerini qayd eterek,

Mezkur Beyannameniñ hiç bir maddesi her hangi bir halqnıñ halqara huquq mucibi öz muqaddaratını özleri çezmek huquqınıñ red etüv için qullanılamaycığını hatırlataraq,

Temel halqlarınıñ mezkur Beyanname mucibi haq-huquqlarını tanımağa, devlet ve temel halqlar arasında adalet, demokratiya, insan huquqına sayǵı, diskriminatsiyasızlıq ve namuslılıq printsiplerine esaslanğan emekdaşlıq munasebetleriniñ inkişafına yardım etecigine emin olaraq,

Devletlerni halqara muqaveleler boyunca temel halqlarğa nisbeten öz mecburiyetlerini, cümleden insan haq-huquqları hususındakı muqavelelerni effektiv surette yerine кетirmelerini icap ettirerek,

Birleşken Milletler Teşkilâtı’niñ temel halqlarınıñ haq-huquqlarınıñ tesviq etüv ve qorçalavda muhim ve izgen rol oynamağa mecbur olmasını urǵulayaraq,

İşbu Beyanname temel halqlarınıñ haq-huquqları ve serbestliklerini tanuv, раğbetlendirüv ve qorçalav için ve Birleşken Milletler Teşkilâtı sistemasınıñ bu sahağa ait faaliyetiniñ inkişafı için daha bir muhim adım olǵanını tahmin eterek,

Temel halqlarğa mensüp insanlarnıñ devletler huquqında tanıılğan her hangi bir insan haqqından hiç bir türlü diskriminatsiyağa oǵratılmayıp faydalana bilmelerini, ve temel halqlarınıñ olarnıñ keçinmeleri, eyihallılıǵı ve her tarafılı inkişafları için oldıqqa kerekli olğan kollektiv haq-huquqlarına sahip olmalarını qabul eterek ve tasdiqlayaraq,

Temel halqlarınıñ vaziyeti çeşitli bölgelerde ve memleketlerde farqlı olǵanıdan ötru regional ve milliy hususiyetleriniñ ve çeşitli tarihiy, medeniy anâneleriniñ diqqatqa alınması kerekligini qabul eterek,

Birleşken Milletler Teşkilâtınıñ temel halqlar haq-huquqları hususında işbu Beyannamesini ortaqlıq ve qarşılıqlı sayǵı ruhunda kütülmesi zarur olğan bir etalon sıfatında tantanalı surette beyan ete:

1-ci madde

Temel halqlar Birleşken Milletler Teşkilâtınıñ Nizamnamesinde, İnsan haq-huquqları boyunca umumiy beyannameде (4) ve halqara huquqınıñ insan haq-huquqlarına dair qararlarında qabul etilgen insannıñ bütün haq-

huquqlarından ve esas serbestliklerinden kollektiv ve individual şekilde faydalana bileler.

2-ci madde

Temel halqlarğa mensüp şahslar ve temel halqlarınıñ özleri başqa halqlarınen ve şahslarınen teñ haqlı ve hür olmaq, öz haq-huqlarından faydalanuv ceryanında diskriminatsiyañıñ her çeşitiden, bilhassa olarnıñ temel aslı ve özgünliginden sebep yüz bergen diskriminatsiyadan serbest olmaq huquqına malik-tirler.

3-ci madde

Temel halqlar öz muqadderatını özleri çezüv huquqına sahiptirler. Olar bu huquqqa esaslanaraq özerliniñ siyasiy statusını belgiley bileler ve özerliniñ iqtisadiy, içtimaiy ve medeniy inkişafını kerçekleştirе bileler.

4-ci madde

Temel halqlar öz muqadderatını özleri çezüv huquqını kerçekleştirir ekenler, olarnıñ içki ve mahalliy meselelerini ve muhtar vazifeleriniñ finansirlev vastaları ve yollarına dair meselelerni çezüv yolında mustaqillik ya da öz-özünü idare etüv huquqına sahiptirler.

5-ci madde

Temel halqlar devletniñ siyasiy, iqtisadiy, içtimaiy hayatında іştirak etüv huquqını kerçeklestirmek istegenleri taqdirde bu huquqını kerçeklestire bileler ve aynı vaqıtta olar özerliniñ siyasiy, iqtisadiy, içtimaiy ve medeniy institutlarını saqlamaq ve pekitmek huquqına maliktirler.

6-ci madde

Temel halqqa mensüp her bir insannıñ vatandaşlıqqa haqqı bardır.

7-ci madde

1. Temel halqlarğa mensüp şahslarınıñ yaşavğa, cismaniy ve ruhiy toqunımlazlıqqa, serbestlikke ve şahsiy tehlikesizlikke haqları bardır.

2. Temel halqlar serbestlik, tıñlıq, tehlikesizlik şaraitinde özgün halqlar sıfatında yaşamaq kollektiv huquqına sahip olaraq genotsidniñ her hangi bir hareketine ya da zorlanıv başqa türlü çeşitine, su cümleden bir millette mensüp balalarını başqa millette avuştıruv kibi hareketlerge oǵratılmamalılar.

8-ci madde

1. Temel halqlar ve olarğa mensüp şahslar zorakı assimilatsiyağa ya da olarnıñ medeniyetini yоq etmek maqsadinen yapılğan hareketlerge oǵratılmamaq haqqına sahiptirler.

2. Devletler aşağıdakilemniñ оğünü aluv ve huquqiy cihetten qorçalavnıñ effektiv mehanizmlerini temin etmeleri:

a) Halqlarını olarnıñ bir-bütünliginden, medeniy degerlerinden ya da etnik özgünliginden mahrum etmek maqsadinen yapılğan her hangi hareketke ya da aqıbeti aynı su ola bilecek faaliyetlerge ait her hareketke qarşı;

b) Olarnı öz topraqlarından, ölkelerinden ve tabiiy baylıqlarından mahrum etmek maqsadinen yapılğan ve aqıbeti aynı su ola bilecek her bir hareketke qarşı,

c) Olarnıñ her hangi bir haq-huquqını taptamaq ve bozmaq maqsadinen yapılğan ve neticesinde bunı közde tutaraq ehalini yaşağan yerinden başqa yerge mecburiy surette köçürüvniñ her çeşit şekline qarşı,

d) Zorakı assimilatsiya ve integratsiyañıñ her hangi şekline qarşı,

e) Olarğa qarşı irqiy ve etnik diskriminatsiyañı раğbetlendirüv ya da qоzǵav maqsadinen yapılğan teşviqatnıñ her hangi şekline qarşı.

9-ci madde

Temel halqlar ve olarğa mensüp şahslar temel topluluqqa ya da halqqa işbu topluluqnıñ ya da halqnıñ anâneleri ve adetleri mucibi mensüp olmaq haqqına sahiptirler. Bu haqтан faydalanuv diskriminatsiyañıñ hiç bir şekline sebep ola bilmez.

10-ıi madde

Temel halqlar öz topraqlarından ya da ölkelerinden cebren қıqarıla bilmezler. Temel halqlarını, olarnıñ serbest şekilde ve kün evvelden ahlı surette razılıqlan olmadan yaşağan yerlerinden başqa yerge hiç bir türlü köçürilmemeliler. Yalnız olarğa кетirilgen zararını adaletli surette ödemlesi ve, imkânı olǵanda, temel halqlarınıñ öz yerlerine kerı qaytarılması közge alınıp ahlısma yapılǵanı taqdirde böyle hareketler yapıla bilir.

11-ci madde

1. Temel halqlar özerliniñ anânelerini ve adetlerini күтмек ve yañıdan tiklemek huquqına sahiptirler. Bunı olar mimariy ve tarihiy obyektlер, maddiy medeniyet abideleri, resimler, adetler, tehnologiyalar, tasviriy ve ameliy sanat ve edebiyat kibi medeniyetleriniñ evvelki, bugünkü ve ilerideki ifadenüv şekillerini saqlamaq ve qorçalamaq huquqına malikler деп ahlamlar.

2. Devletler temel halqlarınen birlikte olarnıñ serbest şekilde ve kün evvelden ahlısılǵan ahlı serbest razılıǵız, ya da olarnıñ qanunlarına, anânelerine ve adetlerine zit olaraq zornen tutıp alıñan medeniy, intellektual, diniy mülkiyeti hususında işlep қırılǵan ve restitutsiyañı da qavrap алған huquqiy qorçalav vastalarını effektiv mehanizmler yardımnen temin etmeleri.

12-ci madde

1. Temel halqlar özerliniñ ruhiy ve diniy anânelerini, adet-lerini ve merasimlerini күтмек, ilerletmek ve kelecек nesillerge yetistirmek huquqına; özleri için muhim diniy ve medeniy ehemmiyetke malik yerlerni yabancılarnıñ qarışmalarısız saqlamaq, qorçalamaq ve ziyaret etmek huquqına; merasimleriniñ kütülmesi için kerek olğan şeylerni qullanmaq ve olülerini vatanlarında cıymaq huquqına sahiptirler.

2. Devletler temel halqlarınıñ merasimleri күтүлген yerlerni, merhumlarınıñ qabirlerini ziyaret etüvni ya da temel halqlarınen birlikte işlep қırılған adaletli, transparent ve ameliy mehanizmler esasında olarnı vatanlarına qaytarmaq imkânını yaratmağa trışmalılar.

13-ci madde

1. Temel halqlar өз tarihini, tilini, aǵız yaratıcılıǵını, felsefesini, yazıları ve edebiyatını ǵayından tiklemek, qullanmaq, ilerletmek ve kelecек nesillerge yetistirmek huquqına hem de cemiyetlerge, yerlerge ve şahslarğa өз adlarını bermek ve olarnı saqlamaq huquqına sahiptirler.

2. Devletler bu huquqnıñ qorçalanmasını temin eter, hem de temel halqlarını siyasiy, idariy, adliy ceryanlarda іştirak етерken, ne olayatqanını olar аhlıya bilmeleri ve olarnı da ahlımaları için olarnı tercimenen ya da başqa qullanuv vastalarinen temin etüvniñ ақиқiy tedbirleriniñ ömürge keçirmeliler.

14-ci madde

1. Temel halqlar özerliniñ oǵretüv ve ders berüv medeniyetnen uyǵun surette ana tilinde tahsil sistemasını ve оquv yurtlarını meydanğa кетirmek ve kontrol etmek huquqına sahiptirler.

2. Temel halqlarğa mensüp şahslar, hususan balalar, diskriminatsiyağa oǵratılmadan bütün seviyede ve şekideki devlet tahsilini көrmek huquqına sahiptirler.

3. Devletler temel halqlarınen birlikte temel halqlarğa mensüp şahslarınıñ, bilhassa balalarınıñ, su cümleden öz topluluqları tısında yaşaǵanlarını da, imkân olıǵanı taqdirde, medeniy anâneleri hesapqa alınaraq, өз ana tillerinde tahsil elde etmeleri için ameliy tedbirlerni ömürge keçirmeliler.

15-ci madde

1. Temel halqlarınıñ өз şahsiy menligine, medeniyetleriniñ çeşitligine, өз anânelerine, өз tarihı ve arzu-isterlerine haqları bar ki, olarnıñ bu haqqı umumtahsil ve içtimaiy informatsiya sahasında keregi kibi aks olunmaq borclı.

2. Devletler temel halqlar ile aqlı tanışuv ve emekdaşlıq yapuv sayesinde hуrafatlarınen күresüv, diskriminatsiyañı yоq etüv ve temel halqlar ve cemiyetniñ başqa tabaqlarları arasında tolerantlıqnı, eyi munasebetlerni inkişaf ettirüv için tesirli ted-birleriñ ömürge keçirmeliler.

16-ci madde

1. Temel halqlar өз ana tillerinde özerliniñ күтүleviy informatsiya vastalarını meydanğa кетirmek ve hiç bir türlü diskriminatsiyağa oǵratılmayıp, temel halqlarınıñ himayesinde olmaǵan bütün informatsiya vastalarından faydalanmaq huquqına sahiptirler.

2. Devletler devletniñ informatsiya vastalarında temel halqlarınıñ medeniyet çeşitliginiñ kereǵince aks olunmasını temin etmek için qattı çareler көrmeliler. Devletler fikirleriñni

serbest ifadelenmesini temin etmek için күтүleviy informatsiya vastalarında temel halqlarını medeniyet çeşitliginiñ keregi kibi aks olunmasını раğbetlendirmeliler.

17-ci madde

1. Temel halqlarğa mensüp şahslar ve temel halqlarınıñ özleri halqara ve devlet içi emek huququ mucibi belgilengen huquqlarınıñ hepsini ömürde tatbiq etmek huquqına sahip-tirler.

2. Devletler temel halqlarınen aqlı tanışuv ve emekdaşlıq sayesinde temel halqlarını balalarını iqtisadiy istismardan qorçalav için hem de olarnıñ hususiy çetinliklerini ve tahsilniñ olarnıñ imkânlarını кеңішletüvde büyük ehemmiyeti olǵanını diqqatqa alaraq, balanıñ оquvına, saǵılıǵına ya da onıñ cısmaniy, ruhiy, intellektual, ahlâqiy hem de içtimaiy inkişafına zarar кетire bilgen her hangi hizmetni eda etüvden qorçalamaq için qattı çareler көrmeliler.

3. Temel halqlarğa mensüp şahslar iş şartları, hususan işnen temin oluvı ve aylıqları cihetinden diskriminatsiyağa oǵratılmamalılar.

18-ci madde

Temel halqlarınıñ öz protseduraları mucibi saylanğan temsilcileri vastasinen özerliniñ menfaatları ve haq-huquqlarınen baǵlı meseleler boyunca qararlar qabul etüvde іştirak etmege hem de özerliniñ direktiv muessiselerini saqlamağa ve ilerletmege haq-huquqları bardır.

19-ci madde

Devletler temel halqlarınıñ menfaatlarına toquna bilecek nasıldır bir qanun ya da idariy bir tedbir qabul olunmaz ve yerine кетirilmez evvel başta temel halqlarınıñ kün evvelden uzlaşıлған serbest ve şuurlı razılıǵına irişmek maqsadinen olarnıñ temsiliy institutlarınen aqlı tanışılar ve emekdaşlıq yaparlar.

20-ci madde

1. Temel halqlar özerliniñ siyasiy, iqtisadiy ve içtimaiy sistema ve institutlarını saqlamaq ve inkişaf ettirmek, keçin-melerini ve ilerilemelerini temin etici vastalarını kеfaletli qullanmaq, anâneviy ve başqa türlü iqtisadiy faaliyetlernen serbest oǵramaq huquqına sahiptirler.

2. Keçinüvni ve ilerlevni temin etici vastalardan mahrum etilgen temel halqlar adaletli huquqiy qorçalanuv huquqına sahiptirler.

21-ci madde

1. Temel halqlar өз yaşayışlarınıñ içtimaiy ve siyasiy şaraitini, su cümleden işnen temin oluvı, professional ve tehnikiy hazırlıq ve yañı zenaat elde etüv, mesken, sanatoriy, saǵlıq saqlav ve içtimaiy yardım teminini hiç bir diskriminatsiyasız yaşhıslıştıruv huquqına sahiptirler.

2. Devletler temel halqlarınıñ yaşayışınıñ içtimaiy ve iqtisadiy şaraitini toqtamadan eyleştirüv için qattı çareler көrmeli ve, kerek olsa, mahsus tedbirler ömürge keçirmeliler. Qartların, qadınların, yaşların, balaların ve zayıflarını haq-huquqları ve aielhusus ihtiyaclarına konkret diqqat ayrılmalı.

22-ci madde

1. İşbu Beyanname ömürge keçirilgende, temel halqlarğa mensüp ihtiyarlarını, qadınların, yaşların, balaların ve zayıflarını haq-huquqları ve hususiy ihtiyaclarına konkret diqqat ayrılır.

2. Devletler temel halqlarınen birlikte temel halqlarğa mensüp qadınlar ve balaların cebir ve diskriminatsiyañıñ bütün şekillerinden qorçalanmaları ve kеfaletlerden faydalanmaları için çareler көrmeliler.

23-ci madde

Temel halqlar özerliniñ inkişafı maqsadında zarur prioritetlerini ve strategiyalarını belgilemek huquqına sahiptirler. Temel halqlar hususan saǵlıq saqlavnen, meskennen baǵlı ve başqa içtimaiy ve iqtisadiy programmaları işlep қıравırда ve belgilevde faal іştirак etmek ve bu programmaları özerliniñ institutları yardımnen ömürge keçirmek haqqına sahiptirler.

24-ci madde

1. Temel halqlar özerliniñ anâneviy tibbiyatını, tedaviyevl ameliyatını saqlamaq, bu baqımdan ehemmiyeti ilâc осümüklirini, hayvanlarını ve mineralarını saqlamaq huquqına malikler. Temel halqlarğa mensüp şahslar diskriminatsiyağa oǵratılmadan içtimaiy ve tibbiy yardımniñ bütün çeşitlerinden faydalana bilirler.

2. Temel halqlarğa mensüp şahslarınıñ cismaniy ve ruhiy saǵlıq sahalarında irişilgen еñ yüksek seviyelerden faydalanmağa teñ haq-huquqları bardır. Devletler bu huquqnıñ kettikçe hep ömürge keçirilmesi için bütün çarelerini көrmeliler.

25-ci madde

Temel halqlar anâneviy olaraq olarnıñ mülkü olğan, ya da olar başqaça işǵal етken ve ya qullanğan topraqlarınen, suvlarınen, деңиз yaalı boyundakı suvlarınen hem de başqa tabiiy baylıqlarınen özerliniñ hususiy ruhiy baǵını tutmaq ve pekitmek ve bu hususta kelecек nesiller аldında büyük mesüliyet taşımaq haqqına sahiptirler.

26-ci madde

1. Temel halqlarınıñ evvel-ezelden olarnıñ mülkü olğan, ya da olar başqaça işǵal еткен, qullanğan ya da elge keçirgen topraqlarğa ve tabiiy baylıqlarğa haq-huquqları bardır.

2. Temel halqlar olar tarafından anâneviy olaraq qullanılıp, faydalanılıp келиngen topraqlarğa, tabiiy baylıqlarğa sahip olmaq, olarnı qullanmaq ve kontrol etmek haqqına sahiptirler.

3. Devletler böyle topraqlarınıñ, ölkeleriniñ, resurslarınıñ huquq cihetinden tanıılmasını ve qorçalanmasını temin etmeliler. Böyle tanıluv temel halqlarınıñ adetlerine, anânelerine ve topraq mülkiyeti sistemalarına sayǵı көsterüvnen kerçekleştirilir.

27-ci madde

Devletler temel halqlarınıñ qanunlarını, anânelerini, adet-lerini ve topraq mülkiyeti sistemalarını keregi kibi tanıyaraq ve qabul етerek, temel halqlarınen birlikte anâneviy olaraq olarnıñ mülkü olğan, ya da olar başqaça işǵal етken ve ya qullanğan topraqlarğa, tabiiy baylıqlarğa temel halqlarınıñ huquq tanıılmasını ve huquqiy tasdiqlarını adaletli, mustaqil, bitaraf, ақиқ ve transparent ceryanını teşkil еterler ve керекleştirirler. Temel halqlarınıñ bu ceryanda іştirак etmege haq-huquqları bardır.

28-ci madde

1. Temel halqlarınıñ anâneviy olaraq olarnıñ mülkü olğan, ya da olar başqaça işǵal етken ve ya qullanğan topraqlarınıñ, tabiiy baylıqlarınıñ evvelден uzlaşıлған serbest ve аhlı razılıǵı olmayıp musadere etilgeni, içtimaiyleştirilgeni, işǵal еtilgeni ya da olarğa zarar кетirilgeni için restitutsiyañı içine ala bilgen vastalarğa ya da, bunıñ imkânı olmaǵanda, adaletli ve керекli kölemdе ödev yapılmasına haq-huquqları bardır.

2. Devletler birlikte gоñullı olaraq başqa türlü аhlısmağa irişilmeгini taqdirde, böyle ödev keyfiyet, ölçü ve huquqiy status baqımından teñ kelgen degerli topraqlar, ölkeler ve tabiiy baylıqlar sıfatında ya da paranen ödelir.

29-ci madde

1. Temel halqlarınıñ mülkü olğan topraqlar ve tabiiy baylıqlarınıñ istisal etici qabiliyetini ve özleri yaşağan tabiiy muhitni saqlamağa ve qorçalamağa olarnıñ haq-huquqları bardır. Devletler böyle saqlav ve qorçalavnı hiç bir diskriminatsiyasız temin etmek maqsadinen temel halqlar için yardım programmalarını işlep қıqarmalı ve ömürge keçirmeliler.

2. Devletler temel halqlarınıñ evvelден uzlaşıлған serbest ve şuurlı razılıǵısız olarnıñ topraqlarında ya da ölkelerinde tehlikeli ve zararlı malmazlerni saqlavğa ve yоq еtüvge yol bermeyüv boyunca qattı çareler көrmeliler.

3. Devletler, zarar olğan taqdirde, böyle malmazelerden zarar көрген temel halqlar өз saqlıqlarını saqlav ve devalav boyunca şart olğan monitoring programmalarınıñ keregi kibi özleri tarafından işlenip kerçekleştirilmesi için ameliy tedbirler көrmeliler.

30-ci madde

1. Temel halqlarınıñ topraqlarında ya da ölkelerinde harbiy faaliyet yapılmalılı, faqat devlet menfaatları cihetinden bu faaliyet esaslı olǵanı taqdirde ya da temel halqlar serbest olaraq bu hususta razılıq bergenleri ya da özleri rica еткенleri taqdirde bu hareketler maqbul ola bilir.

2. Devletler temel halqlarınıñ topraqlarını harbiy faaliyet için qullanmadan evvel menfaat sahipleri olğan temel halqlarınen аhlısıp, olarnıñ temsiliy institutları yardımnen керекli protseduralardan keçerek keregi kibi aqlı tanışılmalır.

31-ci madde

1. Temel halqlar özerliniñ medeniy mirasını, anâneviy bilgileriniñ ve medeniy ifadenüvniñ şekillerini hem de ilmiy bilgileriniñ, tehnologiyalarınıñ, medeniyetiniñ belli olmasını, bu arada insanıy ve genetik resurslarını, urлуqlarını, ilâclarını, flora ve fauna bilgilerini, aǵız yaratıcılıǵı anânelerini, edebiy eserlerini, resimlerini, sport ve anâneviy oyunlarını, tasviriy ve icraiы sanatını saqlamaq, kontrol ve himaye etmek, ilerletmek huquqına maliktirler. Olarnıñ özerliniñ böyle medeniy mirasını, anâneviy bilgilerini ve meden

Понад сто двадцять китайських підприємств зацікавилися інвестиційними проектами Дніпропетровщини, представленими на VII ярмарку зарубіжних інвестицій у Китаї. У форумі взяли участь майже двісті найвагоміших інвесторів Піднебесної, *повідомляє наш власкор Володимир Рибальченко*

Щоб інвестор вільно почувався

Модернізація сектору енергоефективності й розвитку зеленої економіки в Україні стала основною темою Всеукраїнського форуму «Зелена економіка і енергоефективність», що відбувся в Дніпропетровську (на знімку: під час форуму). Організатори заходу, проведеного в рамках Тижнів Німеччини в Україні, — обласна рада та німецьке товариство міжнародного співробітництва GIZ.

Німеччина підтримає модернізацію України

Учасники форуму — представники центральної та обласної влади, Посольства ФРН в Україні, науково-дослідних установ, громадських організацій, українські й міжнародні експерти та консультанти в галузі енергоефективності та зеленої економіки. Головні питання — забезпечення енергетичної і екологічної безпеки й перспективи «зеленої» модернізації для сталого економічного розвитку регіонів.

— Прийшов час не тільки говорити про енергоефективність, а й робити реальні кроки, впровад-

ДОВІДКА

Діяльність проекту «Енергоефективність у громадах» полягає у поліпшенні енергетичної ситуації в Україні шляхом розвитку потенціалу місцевої влади з метою посилення спроможності громад виконувати роль рушійної сили в реалізації заходів стосовно підвищення енергоефективності.

жувати проекти, ухвалювати нормативно-правові акти, — зазначив голова Держагентства з енергоефективності та енергозбереження України Сергій Савчук. — Необхідно відпрацювати механізми підтримки енергоефективності з боку держави, муніципалітетів і бізнесу, щоб енергонезалежність стала реальністю, а український і закордонний інвестор почувався тут вільно.

Як наголосила директор проекту GIZ «Енергоефективність у громадах» Крістіана Хагенедер, наявні результати є наслідком інтенсивної й напруженої роботи.

— Українські громади відіграють провідну роль у підвищенні енергоефективності. І завдяки реалізованим проектам уже вдалося досягти значного скорочення споживання енергоресурсів, — розповіла пані Хагенедер. — Завдяки навчанню українських фахівців є потенціал для роботи в цій сфері.

Під час дискусій обговорювалися питання реформування сектору енергоефективності, фінансування і реалізації енергоефективних заходів у будівлях

бюджетної сфери, розробки інструментів енергоефективності на муніципальному рівні, впровадження моделей енергосервісного контрактингу. За словами директора проекту GIZ «Зелена модернізація економіки» Дагмара Ецера, німецький уряд підтримує «зелену» модернізацію економіки України для забезпечення усталеного способу виробництва і споживання ресурсів.

— Ми прагнемо надати українцям можливість скористатися німецьким досвідом і співробітничати з німецькими фахівцями, — сказав він. — Переконані, що досвід Дніпропетровської області буде розповсюджено і в інших областях України.

Заступник генерального консула Федеративної Республіки Німеччина Гудрун Баше зазначив, що Німеччина підтримує Україну, особливо в сфері енергоефективності: «Це — один із пріоритетів нашого двостороннього співробітництва. Ми готові до розширення співробітництва й упевнений, що наші спільні зусилля дадуть відчутні результати».

Від обстежень — до ощадних заходів

Переходячи до конкретних цифр і фактів, варто відзначити, що торік створено обласну систему енергомоніторингу на базі 230 об'єктів комунальної власності. В результаті обласний бюджет заощадив 14 млн. грн. за опалювальний сезон 2014—2015 р. Цього року мережа розширюється ще на 66 об'єктів. Конкретні результати отримують і мешканці будинків. Наприклад, в ОСББ «Високовольна, 8» планують відремонтувати обладнання і мережі системи опалення. Загальна вартість таких робіт 315 тис. грн., з них уже зібрано 160 тис. грн. (грант від обласної ради, кошти жителів), 155 тис. грн. — кошти GIZ. Очікуваний результат — відновлення системи опалення підвального поверху будинку, відчутна економія теплової енергії, забезпечення комфортних умов проживання в будинку, підготовка для подальшого встановлення індивідуального теплового пункту й проведення енергоефективної термосанції будинку.

— Поряд із енергозбереженням у житловому секторі ми комплексно зайнялися енергоефективністю комунальних медичних установ регіону. Саме вони найбільше енергозатратні, — зауважив голова облради Євген Угод. — Енергоаудит проводять у лікарнях, які найбільше завантажені пацієнтами й потребують негайних енергозбережних заходів. Ми об'єктивно оцінимо всі слабкі місця і зменшимо економічне та енергетичне навантаження на лікарні.

На 11 найбільш енерговитратних будинках виконано енергоаудит. За його результатами з обласного бюджету виділено 5,5 мільйона гривень на термомодернізацію об'єктів охорони здоров'я. Сьогодні стартують пілотні проекти зі встановлення сис-

ДО РЕЧІ

Програма сприяння «зеленої» модернізації української економіки спрямована на забезпечення державних установ, малих і середніх підприємств і бізнес-асоціацій інструментарієм і поглибленими знаннями в сфері «зеленого» економічного розвитку.

тем теплопостачання з використанням альтернативних видів енергії. Чотири медустанови Дніпропетровська вже в наступному році можуть одержати гранти від GIZ: Обласна лікарня ім. Мечникова (адміністративний корпус і пологовий будинок), Обласна станція переливання крові (головний корпус, де заготовляють, переробляють і зберігають донорську кров), Дитячий психоневрологічний санаторій №4 для дітей з тяжкими вадами мови й дитячий санаторій №1.

В обласному госпіталі ветеранів війни завдяки сприянню німецької сторони капітально відремонтують системи тепло- і гарячого водопостачання. Проміють системи опалення, встановлять автоматичні термостатичні клапани й повітряний тепловий насос, проведуть ізоляцію трубопроводів, установлять повітряний тепловий насос і сонячний водонагрівач для гарячого водопостачання. Це дасть змогу підвищити ефективність роботи системи опалення, у разі зменшить витрати тепла й електроенергії, забезпечить заклад автономним гарячим водопостачанням. Після реалізації цих заходів річна економія енергоносіїв становитиме 140,25 МВт/год., або 238,5 тис. грн.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фото надано прес-службою облради.

Учетверо знизили споживання газу

Невеличке село Горицю — на 100 дворів — газифікували ще за радянських часів, одним із перших на Чернігівщині. Та цього року через значне подорожчання блакитного палива місцеві жителі масово закуповують твердопаливні котли, облаштовують грубки, «удосконалюють» опалювальні системи.

— Ми вже торік почали топити дровами, — каже Сергій Котов. — Добре, що старі грубки збереглися! А цього року газ ще і не вмикали.

— А де дрова береде?

— Та ліс поряд, збираємо хмиз...

А от родина Миколи Будюка придбала старий твердопаливний котел.

— З підключенням обійшлося десь у 4000 гривень, — зізнається Ольга Будюк. — У нас 4 кімнати, на день треба оберемків зо три дров. Це буде дешевше, ніж платити такі великі гроші за газ.

Пенсіонери Ігор Іванович і Валентина Ан-

дріївна Майковські взимку спалювали до 600 кубів газу протягом місяця. Але мають невеличку піч. Коли порахували за нинішніми цінами свої витрати, вирішили придбати твердопаливний котел.

— Витратилися, встановили, а він потік, — розповідають з гіркотою. — Ще треба 2500 гривень, щоб його відремонтувати та підключити. А в нас і грошей таких зараз немає...

Щойно переобраний сільський голова Володимир Кручко, що проживає з родиною в Гориці (село входить до складу Локнистенської сільської ради), теж придбав за 10 тисяч гривень твердопаливний котел.

— Використовуємо взимку десь 400—500 кубометрів газу на місяць, — пояснив. — Тому будемо економити, спалюючи і дрова. Щоправда, машина їх коштує 2000 гривень. Але й це як-не-як дешевше.

За його словами, не тільки в Гориці, а й у інших селах, дізнавшись про теперішні ціни на блакитне паливо, земляки впорядковують будинкове опалення: самотужки будують грубки, роблять так, щоб тепло йшло в одну-дві кімнати, а не обігрівало все помешкання, розраховане колись на дітей, що вже повиїжджали до міст чи мають свої оселі.

— Газ потрохи вмикатимемо, щоб батареї не замерзли в тих кімнатах, де немає грубок, — ділиться своєю тактикою Андрій Шкіндер. — А топимитимемо дровами. У нас у саду багато всякого сухою нарізали, то на зиму вистачить.

Ось так селяни Гориці відреагували на урядові новації щодо газопостачання. Ціни та норми споживання природного газу змушують переважну більшість вдаватися до режиму економії. Тепер невеличке село майже учетверо знизило споживання газу. Проте, будемо відверті: ці реалії не всім до вподоби.

— Дровами-то дешевше топити, — погоджується колишній тракторист Микола Товкач. — Але ж їх треба заготовити. А у мене пенсія 970 гривень. Це на півмашини дров. Та й скільки додаткового клопоту!

Що це справді так, можна погодитися. На жаль, заощаджувати, економити ми починаємо лише тоді, коли, як то мовиться, посправжньому припече.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Менський районЧернігівської області.

Фото автора.

Блакитне паливо замінили соломною

У Миргороді, що на Полтавщині, урочисто відкрили комбіновану котельню та центральний склад соломи для неї. Введенням їх в експлуатацію фактично завершили реалізацію масштабного міжнародного проекту «Місцеві альтернативні джерела енергії» в курортному місті.

За кілька років у комунальній котельні в провулку Спартаківському п'ять старих газових котлів замінили на три сучасні, економічніші та ефективніші. Тут установили твердопаливний котел потужністю 1 МВт, який працюватиме на місцевій біомасі — соломі. Хоча в ньому можна спалювати також тріски та пелети. Завдяки цьому щороку економитимуть майже 600 тисяч кубометрів газу. За нинішніми цінами річне заощадження останнього в грошовому еквіваленті становитиме 2 мільйони гривень. Уже в цьому опалювальному сезоні котельня на соломі (газові котли вмикатимуть тільки в найбільшій холоді) забезпечуватиме теплом прилеглий мікрорайон. Зокрема, 10 багатопверхових будинків, школу, дитсадок та 1 приватний комерційний об'єкт. Для безперебійної роботи згаданого альтернативного джерела енергії у рамках проекту на території комунального підприємства «Спецкомунтранс» спорудили центральний склад, у якому зберігатимуть до двох тисяч тонн соломи в тюках. Вибудувана також логістична інфраструктура, що охоплює простір від полів місцевих агропідприємств, на яких збирають пожнивні рештки, до «солом'яного»

котла. Задля цього придбали потужний автомобіль-трейлер із тягачем та телескопічний навантажувач.

Лівову частку коштів на реалізацію проекту загальною вартістю 2 млн. доларів виділило Агентство США з міжнародного розвитку USAID. Водночас 200 тис. гривень знайшли у міському бюджеті, 2 млн. гривень — в обласному.

Тож за допомогою іноземних партнерів подібні новації впроваджуватимуть і в інших містах. Важливо також на прикладі Миргорода відпрацювати механізм встановлення тарифів на «добуте» в такий спосіб тепло місцевою владою. Присутня на згаданих урочистостях народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань будівництва, містобудування й житлово-комунального господарства Альона Бакаб пообіцяла посприяти цьому на законодавчому рівні.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтавська область.

На знімку: вивантажують паливо для «солом'яної» котельні у Миргороді.

Фото з сайту Асоціації «Енергоефективні міста України».

Туреччина знову перед вибором

1 листопада в Туреччині відбудуться дострокові парламентські, або, як їх офіційно називають турецькі політики та ЗМІ, повторні загальні вибори. 54 млн. 49 тис. 940 виборцям країни належить обрати 550 депутатів Великих національних зборів.

Депутатські мандати виборюватимуть представники 16 політичних партій і понад 20 незалежних кандидатів. Як і на черневих виборах, основними претендентами на подолання 10-відсоткового порога для входження до парламенту є: правляча пропрезидентська Партія справедливості й розвитку (ПСР) Ахмета Давутоглу, опозиційна Народно-республіканська партія (НРП), ультраправий Націоналістичний рух (ПНР) і Демократична партія народів (ДПН), що представляє інтереси майже 23 мільйонів турецьких курдів.

Саме ДПН на останніх виборах несподівано одержала 13 відсотків голосів виборців, що й стало головною причиною втрати абсолютної більшості в парламенті Партією справедливості й розвитку. ПСР не змогла домовитися з іншими політичними силами про створення урядової коаліції, що й привело до повторних виборів.

Ось чому турецьке керівництво в останні місяці посилено намагалось показати суспільству, що в хаосі, терористичних актах у країні винуваті не тільки бойовики Робочої партії Курдистану (РПК), а й усі курди, і політики, які підтримують їх. Після теракту, що стався 20 липня в місті Суруч і внаслідок якого загинуло 32 людини, влада обвинуватила бойовиків РПК у його організації й наказала військам розпочати військові дії. На курдів спробували повісити відповідальність і за теракт в Анкарі, який забрав життя понад 100 людей (переважно — представників курдської меншості). І лише за тиждень до виборів прокуратура Туреччини повідомила: теракт у столиці — справа рук терористів-смертників з ІДІЛ.

Чи підвищився рейтинг президента Реджепа Ердогана та Партії справедливості й розвитку, що підтримує його, після активізації протистояння з курда-

У день виборів у Туреччині обов'язково вивішують національний прапор.

ми? Як свідчать останні соціологічні опитування, ні! У настроях людей стосовно пропрезидентської партії змін немає. А отже, їй важко буде розраховувати на успіх на виборах.

У ПСР це розуміють. В останні тижні жовтня прем'єр Туреччини провів кілька важливих зустрічей із представниками бізнесових кіл. На сніданку з підприємцями Стамбула Ахмет Давутоглу заявив, що пріоритетом для його партії і уряду є створення політичної атмосфери, яка зможе забезпечити демократію, свободу й стабільність у країні. «Якщо за допомогою

народу ми забезпечимо політичну стабільність, то в нас буде й економічна стабільність. Ніде економіка й політика не йдуть нарізно... Якщо виникне політичний хаос, як у сусідніх з нами країнах, то й стабільність в економіці стане недосяжною», — переконував впливових ділових людей прем'єр.

Чи донесли цю думку до своїх співробітників і працівників керівників підприємств та фірм? Це покаже голосування 1 листопада. Втім, за межами Туреччини воно почалося 8 жовтня. Відомо, що з 2 мільйонів 895 тисяч 885 зареєстрова-

них виборців за кордоном уже проголосувало понад один мільйон людей. Це більше, ніж на черневих виборах. Голосування в країні розпочнеться завтра о 8.00 і завершиться о 17.00. Згідно з рішенням Вищої виборчої ради Туреччини в регіонах Східної і Південно-Східної Анатолії голосування відбуватиметься з 7.00 до 16.00. Громадяни країни можуть проголосувати також на КПП в аеропортах, морських портах і на сухопутних кордонах.

Олександр БІЛИК.
Фото автора.

«Пісні для Путіна» неприйнятні в демократичній спільноті

У польських соціальних мережах активно обговорюється заклик не допустити планованих з 19 листопада по 2 грудня виступів ансамблю пісні і танцю російської армії імені Александрова у тринадцяти містах країни.

Активісти вважають, що в той час, коли Путін веде війну в Україні, такі концерти були б аморальними. Всіх, хто поділяє таку точку зору, закликають підписувати відповідну петицію, ініціаторами якої стали громадські діячі. Варто згадати, що інтернет-спільнота вже має два успіхи в рамках протидії російській пропаганді — вони до-

моглися скасування лекції посла РФ Сергія Андрєєва в Ягелонському університеті у Кракові, а також за їхнього впливу влада не допустила проїзду через територію країни путінських байкерів «Нічних вовків».

«Лені Ріфеншталь уміла знімати фільми, але знімала їх для Геббельса. Хор російської армії ім. Александрова співає чисто, але для Путіна! Тому вимагаємо скасування всіх його концертів», — закликають члени інтернет-спільноти і наводять приклади на доказ того, що своєю творчістю хор пропагує тоталітарні традиції Червоної Ар-

мії. Зокрема, виступ у 2013 році у Москві (з нагоди 85-річчя колективу) відбувся під величезним портретом Сталіна, на концерті у квітні 2014 року, напередодні референдуму щодо підтвердження анексії Криму, ансамбль виконав спеціальний «гімн зелених чоловічків», які захоплювали півострів, що називається «Ввічливі люди». Водночас активісти наголошують, що «не мають нічого проти російського народу, а виступають проти диктатури Путіна, її імперіалістичних посягань та проти злочинів російської армії, солдатами якої є учасники хору».

У своєму європейському турне хор уже зіткнувся з неприємностями. Через протести скасовано запланований на 6 грудня концерт ансамблю у литовському місті Вісакінас. У Бельгії та Чехії виступи супроводжувалися протестами. Це свідчить, що ще однією прихованою місією александровців може бути спроба поділити суспільства, де, заради об'єктивності, слід визнати, є також і ті, хто не заперечує проти «маршу російської армії по Європі з трубами і піснями».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Премію імені Сахарова отримає саудівський блогер

Премія імені Андрія Сахарова «За свободу думки» 2015 року присуджена блогеру із Саудівської Аравії Раїфу Бадаві, який нині перебуває у в'язниці за звинуваченням в «образі ісламу». Його обрали з трійки номінантів-фіналістів, до якої, окрім переможця, увійшли російський політик Борис Немцов (помертно) і опозиція Венесуели «Круглий стіл демократичної єдності». Як повідомляється на сайті Європарламенту, церемонія нагородження відбудеться у Страсбурзі 16 грудня.

Фото з сайту Європарламенту.

В Європарламенті в день оголошення переможця згадували історію премії; на стіні плакат з лауреатами 2012 року — іранською правозахисницею, адвокатом Насрін Сотоудех та іранським режисером Джафаром Панагі.

NB!

Москва посилює міграційний режим

З 1 листопада усі громадяни України, які вже перебувають на території Росії більше як 90 днів і не мають дозволених документів на продовження цього терміну, мають до 30 листопада 2015 року звернутися до підрозділів Федеральної міграційної системи РФ. Там вони або отримають дозвіл на проживання чи працевлаштування, або будуть змушені залишити територію РФ, нагадують у вітчизняному МЗС. Виняток зроблять тільки для біженців із Донбасу. З 1 грудня порушникам режиму перебування (90 днів протягом 180 днів) погрожують заборонити в'їзд в Росію.

ПЛАНЕТА Японія відкриває Центральну Азію

Цього тижня завершилося семиденне турне прем'єр-міністра Японії Шіндзо Абе країнами Центральної Азії. Японський прем'єр відвідав Монголію, Туркменістан, Таджикистан, Узбекистан, Киргизію та Казахстан. У кожній із цих країн візит уже назвали історичним. Для половини з них — він був першим в історії візитом найвищої посадової особи Японії.

Останні 15 років ці країни активно «приручав» Китай. Приміром, експорт Монголії, єдиної країни, яку Абе вже відвідував за час свого прем'єрства, на 86,8 відсотка припадає саме на Піднебесну. Товарообіг між Китаєм та п'ятьма колишніми республіками Радянського Союзу за цей час зріс з 1,8 до 50 млрд. доларів. У Казахстані на китайські компанії припадає понад 20% видобутку нафти. В Туркменістані Китай закуповує дві третини видобутого газу. В Таджикистані та Киргизії китайці інвестували кошти в нафтопереробні та цементні заводи. І це не повний перелік.

Співробітництво Японії із центральноазійськими країнами теж розвивалося в останні 15 років, але воно не було таким напористим і активним. Одна з причин полягає у тому, що економіка Китаю в цей період бурхливо зростала. Пекін шукав можливості виходу на нові зовнішні ринки. А в Японії пік зростання економіки був ще два десятиліття тому. Але прихід до влади нової амбіційної команди активізував діяльність країни і в цьому напрямку. Можна було б сказати, що з експансією в Центральну Азію Японія відверто запізнилася. Але об'їзд Абе територій шестина країн, переговори з місцевою бізнес-елітою та керівниками держав показали, що в Країні вранішнього сонця своя і дуже широка ніша для діяльності, і що «місця на цій ниві» вистачить всім, хто здатний запропонувати сучасні підходи та прогресивні технології. Тим більше, що поява Японії на цих теренах здатна зрівноважити залежність тієї чи іншої країни від одного інвестора і створює більше можливостей для місцевої еліти проводити виваженішу й ефективнішу політику.

А от колишньому «гегемону» — Росії, яка досі вважає «своїми» території колишніх республік, змагатися тут буде важко.

Протягом тижня було домовлено про участь Японії у розробці найбільшого в світі вугільного родовища Тавантолгой (Монголія), проектуванні та будівництві ширококоліїної залізниці від цього родовища до майбутнього центру вуглехімії — міста Сайншанд, звідки продукція постачатиметься до портів на Японському морі.

Туркменістан після проблем з «Газпромом», який під нуль викупляв туркменський газ, але не поспішав розплачуватися з боргами, зробив акцент на розвиток нафтогазової промисловості. І японські компанії будують тут завод з виробництва карбаміду, газохімічний комплекс із виробництва поліетилену та поліпропілену, завод із виробництва бензину з природного газу. Вісім документів підписано в Таджикистані: три з них стосуються надання японських коштів для відновлення системи забезпечення прісною водою районів країни. Загальний обсяг японських інвестицій у спільні проекти з Узбекистаном перевищує 3,5 млрд. доларів. За підсумками переговорів до них додано ще на 8,5 млрд. доларів. Свою частку японської допомоги отримала й Киргизія. Японія надасть понад 1 млрд. доларів як «допомогу в цілях розвитку». Казахстан досяг найбільших успіхів у реформуванні своєї економіки на центральноазійському просторі. Його товарообіг з Японією вже сягнув понад 2 млрд. доларів.

Ще кращі перспективи попереду.

Ніна БАЛИКОВА.
Токіо.

За один день у трьох населених пунктах Житомирщини виявили авіабомбу, артилерійський снаряд і 9 мін часів Другої світової війни. Піротехніки знищили небезпечні знахідки, *повідомляє наш власкор Оксана Лук'яненко*

Кабінет Міністрів ухвалив постанову щодо скорочення майже на 4,5 тисячі працівників органів Пенсійного фонду. Найближчим часом заплановано скоротити 160 штатних одиниць районних та міських управлінь Пенсійного фонду, *заявив його голова Олексій ЗАРУДНИЙ*

Завтра — День працівника соціальної сфери
Шановні друзі!

Цього святкового дня маємо визнати, що найважливішими фаховими вимогами до соціальних працівників є щирість, чуйність та милосердя. Загальнолюдські цінності гуманізму ви втілюєте щодня — надаючи допомогу, дбаючи про беззахисних, опікуючись зневіреними, пропускаючи через свою душу їхні біди, даруючи надію.

Нині, коли в житті кожного не бракує проблем, ви залишаєтеся незмінно уважними, людяними і терплячими. Ваша професійність, працьовитість та самовідданість є життєдайною силою для багатьох співгромадян, і за це вам — наша незмірна вдячність і пошана!

Щиро зичу вам і вашим родинам щастя, здоров'я, домашнього затишку, а добро, яке ви несете людям, повернеться сторицею!

**Голова Верховної Ради України
Володимир ГРОЙСМАН.**

Вислухати і допомогти

Вчасно подати руку допомоги, подарувати надію на краще, вислухати і підтримати — головні обов'язки працівника соціальної сфери. Трудяться в ній переважно люди за покликанням, небайдужі до чужого болю.

У газеті «Голос України» також є відділ соціальних питань та листів. Щодня до редакції надходять сотні листів з різних куточків України. Здебільшого люди виливають на папір свої проблеми, обурюються малими пенсіями, несправедливим нарахуванням за комунальні послуги, збільшенням цін на ліки та харчі, звертаються по юридичні консультації... Часто читачі особисто приходять до редакції.

Жоден лист чи відвідувач не залишаються поза увагою. Кожному газета намагається допомогти. Найактуальніші листи, щоб привернути увагу керманців, потрапляють на шпальти газети. Розібратися у законодавчих аспектах допомагають юристи «Голосу України». Щоб вирішити надзвичайно складні питання, надсилаємо запити до відповідних міністерств, відомств і соціальних установ.

Як бачимо, соціальна сфера тією чи іншою мірою зачіпає кожного з нас. І тут завжди актуальними будуть слова Івана Франка: «Життя людини до тих пір має цінність, поки людина може допомагати іншим...»

Не досієш — не нажнеш

ПРОГНОЗИ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Тому у багатьох випадках у господарствах вважають недоцільним закладати насіння в землю. Зерно або зовсім не дасть сходів, або вони будуть достатньо слабкими, з яких добрий врожай отримати важко.

За планами міністерства, лише під пшеницю мали відвести 6,2 млн. га (на 29 жовтня посіяли лише 5,3 млн.), ще понад мільйон гектарів — під ячмінь (704 тис. га) і майже 160 тисяч під жито (142 тис.). Тобто поки що показники не дотягують до прогнозованих значень. І навряд чи ситуація зміниться (хоча аграрне міністерство у своїх зведеннях зазначає: роботи тривають, щодня аграрії країни засівають тисячі гектарів пшеницею та ячменем), адже оптимальні строки давно минули. Старожили не пригадують, щоб наприкінці жовтня ще сіяли озиму пшеницю. Адже зерну треба не лише прокльонутися, рослина має зміцніти до настання низьких температур.

Тим часом важливість озимих полягає у тому, що 98% врожаю пшениці формує саме озимина, і скорочення її посівів восени істотно знижує валове виробництво. Урожайність озимої пшениці вища, бо період вегетації більший. У

Нинішнього сезону аграрії з 93% площ зібрали майже 53,8 мільйона тонн збіжжя. Тоді як торік загальний зерновий вал дорівнював 63,8 млн. т. Насутного року, схоже, врожай хлібних культур ще зменшиться.

загальному врожаї ячменю яровий клин домінує. А жито майже все у нас озиме — і скорочення площ потягне за собою зниження валу у 2016 році.

— З огляду на посівну прогноз на майбутній врожай поки що песимістичний, — зазначає аналітик «АПК-Інформ» Андрій Купченко. — Навіть якщо буде засіяно пшеницею 5,5 млн. га і якщо візьмемо середню за десять років врожайність — майже 31 ц/га (більше

навіть чи вдасться отримати, хіба що будуть надто сприятливі умови навесні), то валовий її збір по озимому клину може перевищити 16 млн. т. Для балансу попиту і позиції не критично, якщо матимемо нормальну якість, продовольчу безпеку буде гарантовано. Але знизяться закордонні поставки — експортний потенціал може постраждати.

Валерій ДРУЖЕНКО.
Фото автора.

Селян лікують у мобільних шпиталях

Десять мобільних бригад лікарів, яких зібрав перший національний аграрний кооператив, курсують селами Хмельниччини.

У спеціально обладнаних машинах є сучасні діагностичні системи, тож пацієнтам можуть безплатно поміряти тиск, визначити рівень цукру в крові, зробити кардіограму та провести комп'ютерну діагности-

ку. Тим, хто потребує амбулаторного лікування, безплатно видають необхідні ліки. Як зазначив директор департаменту медицини кооперативу Василь Лутюк, фахівці мобільних шпиталів планують оглянути

20 тисяч сільських мешканців області. Наразі вже обстежено понад половину. У перспективі планують збудувати медцентри та амбулаторії, де можна буде не лише обстежитися, а й отримати найпершу допомогу.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

«Сонячне Слово» розкриває світ книжок

У Житомирі вдруге відбулася книжкова гостина «Сонячне Слово». Цей літературний форум було засновано лауреатом Національної премії України імені Тараса Шевченка Мирославом

Дочинцем та директором Житомирського коледжу культури і мистецтв імені Івана Огієнка, заслуженим діячем мистецтв Миколою Покропивним. Протягом двох днів у коледжі всі охочі мали змо-

гу ознайомитися з книжковими новинками та цікавими проектами 12 провідних українських видавництв, поспілкуватися з відомими авторами, придбати видання з автографами письменників.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомир.

Фото

Катерини ТАРАНОВСЬКОЇ.

Робота після війни

На Івано-Франківщині 368 учасників антитерористичної операції звернулися до обласного центру зайнятості у пошуках роботи. Про це під час чергового засідання обласного координаційного комітету допомоги пораненим повідомив перший заступник директора центру Тарас Басюга.

Також посадовець зазначив, що нині на обліку перебувають 285 бійців

АТО, 61 воїна працевлаштовано. Водночас за кош-

ти відомчого фонду про-

ведено навчання для 52 демобілізованих, а 23 військовослужбовцям надано одноразову грошову допомогу на розвиток підприємницької діяльності.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Кинув гранати у директора

У селі Лящівка Чорнобівського району місцевий безробітний кинув дві гранати у директора сільгосптовариства та його дружину на подвір'ї їхнього домоволодіння. Один боєприпас не вибухнув, а другий смертельно поранив самого нападника. Директора з дружиною доправлено до районної лікарні, їхній стан тяжкий.

Правоохоронці з'ясовують причини трагедії, розпочато кримінальне провадження. Жителі села стверджують, що керівники сільгосптовариства мали конфлікт з групою власників земельних паїв.

Ліна ЛЕБЕДЕНКО.

Черкаська область.

Мандрує африканська чума

На Чернігівщині знову виявлено факт захворювання свиней на африканську чуму. Місцевий фермер із села Загребелля Сосницького району виявив на своїй міні-фермі двох мертвих тварин, дослідження зразків яких підтвердило сумний діагноз. Протягом 28—29 жовтня утилізовано та спалено 46 свиней. Знешкоджено поголів'я і в інших господарствах місцевих мешканців. Рішенням надзвичайної протієпізотичної комісії при районній державній адміністра-

ції від 28 жовтня 2015 року територію села Загребелля оголошено неблагополучним пунктом щодо африканської чуми свиней та запроваджено карантин.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

ЦИФРА

846

демобілізованих військовослужбовців, які брали участь у проведенні антитерористичної операції, скористалися послугами фахівців Львівського обласного центру зайнятості протягом дев'яти місяців цього року. Про це повідомив його директор Василь Барилюк.

Христина ГОРОБЕЦЬ.

Загинув переселенець

У пониззі Дніпра на Херсонщині загинув 33-річний мешканець Луганська. Переселенець знайшов прихисток у селі Козачі Лагери Цюрупинського району. Він разом з двома новими сусідами вирушив порибалити. Але

під час негоди їхній моторний човен перекинувся, з трьох пасажирів зумів врятуватися лише один. Тіло одного з товаришів він витягнув на берег самотужки, а луганчанина розшукують водолази. Протягом осені в країні вже третій випадок загибелі людей під час риболовлі. А з початку року в області на воді загинули 31 дорослий та 7 дітей, наголошують у Головному управлінні ДСНС Херсонщини.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Вимагав хабара у безногого інваліда

Співробітники Служби безпеки України спільно з працівниками міліції та прокуратури затримали у Житомирі на хабарі голову однієї з комісій центру медико-соціальної експертизи. Як зазначено в повідомленні прес-групи УСБУ в області, посадовець організував механізм систематичного вимагання хабарів від інвалідів за видачу висновку про продовження, зміну чи присвоєння пожиттєвої групи інвалідності. Зокрема, за документ з довичним підтвердженням інвалідності зловмисник вимагав 15 тисяч гривень від інваліда першої групи з дитинства, у якого ампутована нога.

Вл. інф.

Навчання — шлях до соціалізації

Понад 95 відсотків дітей з синдромом Дауна, які закінчують спеціальну школу-інтернат, не пристосовані до сьогоднішніх реалій і проводять своє життя в стінах квартири лише з батьками. Про це під час брифінгу повідомив Сергій Кур'янов, президент Всеукраїнської благодійної організації «Даун Синдром». Ця організація разом із проектом «Перспектива 21-3» днями презентувала в столиці посібник «Навчаємося з радістю: компенсаторне навчання дітей з порушенням розумового розвитку». Головна його мета: довести, що якісне навчання, яке враховує сильні сторони особливих дітей, — це шлях до їхньої соціалізації.

«Ми пропонуємо державі цю освітню модель, що схвалена і провідними експертами, і батьками. Також готові передати наш досвід і маємо експертну команду для співпраці з Міносвіти і зацікавленими державними інституціями», — наголосила співавтор методичного посібника Аренда Василенко-ван де Рей.

Автори посібника працюють в організації експериментального класу «Радість», що вже п'ять років функціонує в київській школі-інтернаті № 26. Поліна Піддубна, вчитель-дефектолог класу, розповідає, що тут учнів із особливими потребами вчать правил етикету, комунікабельності, застосуванню трудових умінь тощо. «Головний акцент робимо на практичних побутових навичках, які б допомогли цим діткам не лише адаптуватися у соціумі, а й в перспективі працевлаштовуватися. Особлива увага — трудовому навчанню: сервіруванню, квітникарству, кулінарії, господарським роботам. Наші учні проходять стажування, наприклад, в готелях, з якими ми співпрацюємо», — каже вона.

Юлія КІНЗЕРСЬКА.

ФОТОФАКТ

Учора в Києві відбувся круглий стіл «Новітні політ'язні в Україні: справа проти захисників Конституції», організований агентством «Укрінформ» та ГО «Центр правозахисних і законодавчих ініціатив».

На знімку зліва направо: командир Добровольчого батальйону ОУН Микола Коханівський, правозахисник Тетяна Іванова, народний депутат Ігор Луценко.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Поділилися крупами, молоком і консервами

Переселенці з Донецької та Луганської областей, які нині про-

живають у місті Новомосковськ Дніпропетровської області, отри-

мали гуманітарну допомогу в рамках польсько-української програми

«Разом з Україною». Три сотні сімейних та дитячих наборів, а також побутову хімію привезли їм представники Фондації духовної культури пограниччя та благодійного фонду «Волинь-2014».

Допомога цього разу була дуже щедрою. У наборі для однієї сім'ї містилися крупи, м'ясні тушонки, рибні консерви, олія, кава, чай, макаронні вироби, згущене молоко, шоколад, цукор, печиво, джеми, сік, мило, шампунь, зубна паста, пральний порошок загальною вагою сто кілограмів. Уся ця продукція була закуплена у волинських товаровиробників.

Надання гуманітарної допомоги викликало

здивування серед переселенців. Раніше, за їх словами, стільки продуктів харчування не отримувала жодна їхня сім'я.

Разом з подарунками до Новомосковська та Верхньодніпровська приїхала польська делегація в складі представників Міністерства закордонних справ, а також керівник Фондації духовної культури пограниччя Стефан Батрух та фундатор благодійного фонду «Волинь-2014» Богдан Лукасік. Волинських благодійників представляв виконавчий директор цього Фонду Володимир Кривович.

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.

Фото надане благодійним фондом «Волинь-2014».

Протестували суднобудівники

У Миколаєві робітники ДП «Суднобудівельний завод імені 61 комунара» вийшли на акцію протесту до облдержадміністрації. Їхня основна вимога — виплата зарплати, яку вони не отримують з листопада 2014 року. До людей вийшов заступник голови Миколаївської ОДА Микола Романчук. Він запевнив, що заборгованість обов'язково буде погашена і навіть приклад минулого року, коли дана ним обіцянка виплатити заборгованість була виконана за місяць. Робітники зазначили, що з приходом нового гендиректора на завод ситуація поліпшилася, умови праці покращились, проте питання заборгованості залишається. Після того як заступник голови ОДА прийняв вимоги та пообіцяв наступного дня особисто відвідати завод, акція завершилася.

Кирило РИЖАНОВ.
Миколаївська область.

Названо пари чвертьфіналістів

Футбол. Київ. Учора в офісі української Прем'єр-ліги відбулося жеребкування пар 1/4 розіграшу Кубка країни.

Ось його результати: «Ворскла» (Полтава) — «Шахтар» (Донецьк); «Олександрія» — «Динамо» (Київ); «Волинь» (Луцьк) — «Зоря» (Луганськ); «Сталь» (Дніпродзержинськ) — «Дніпро» (Дніпропетровськ).

Як відомо, матчі цієї стадії відбудуться 3 грудня і 2 березня.

Німецький клуб вигнав гравця «Севастополя»

Клуб другого дивізіону чемпіонату Німеччини «Уніон» (Берлін) розірвав контракт з українським футболістом Денисом Причиненком. За словами тренера Саші Левандовського, экс-гравець «Севастополя» більше не потрібний берлінській команді.

Колишній півоборонець юніорської збірної України, котрий має німецький паспорт, став вільним агентом і має право перейти до будь-якого іншого клубу. Як з'ясувалося, нещодавно 23-річний Причиненко заявив, що «коли б не Путін, у Криму був би Майдан».

Знамениті гравці отримали тренерські дипломи

Учора в Будинку футболу відбулося вручення тренерських ліцензій «А»-диплом УЄФА.

СПОРТ

Серед майбутніх наставників футбольних команд — відомі футболісти Анатолій Тимощук, Володимир Єзерський, Максим Калиниченко, Даріо Срна, Олександр Мелашенко, Максим Шацьких, В'ячеслав Шевчук та інші.

Колишнього капітана збірної України обрали міським головою

Знаменитий регбіст Олексій Цибко переміг на виборах у рідній Смілі.

У минулому капітан збірної України з регбі і колишній президент національної федерації Олексій Цибко став міським головою Сміли (Черкаська область). На виборах, котрі відбулися минулої неділі, 48-річний Цибко набрав майже 40 відсотків голосів, випередивши найближчого переслідувача на 34 відсотки.

Цибко — один із найвідоміших регбістів нашої країни кінця 1990-х років. Тепер є президентом заснованого ним самим дитячого регбійного клубу «Сміла».

Крім спортивної кар'єри, Цибко відомий своєю службою в зоні АТО — він воював у складі батальйону «Дніпро» і побував в Іловайському котлі.

Де, з ким і коли...

Футзал. Став відомий розклад фінальної стадії Євро-2016, котрий відбудеться в Белграді (Сербія). Турнір стартує 2 лютого

о 19:30 (за київським часом) зустріччю господарів першості — сербів — зі збірною Словенії.

Пропонуємо розклад матчів української збірної в групі:

4 лютого. Угорщина — Україна (22:00). **6 лютого.** Україна — Іспанія (22:00).

Чвертьфінали — **8—9 лютого.** Півфінали — **11 лютого. 13 лютого** — матч за третє місце та фінал.

Третя вершина Симони Байлс

Спортивна гімнастика. Глазго (Велика Британія). Чемпіонат світу. У фіналі жіночого багатоборства тріумфально виступила Симона Байлс (США), котра виборола «золото» з результатом 60,399. Вона посіла перше місце навіть попри те, що у фіналі показала результат на понад бал гірший, ніж у кваліфікації.

Для Симони це вже друга золота медаль у Глазго. Раніше вона стала чемпіонкою в складі збірної США в командному змаганні. Також Байлс встановила ще одне досягнення, вигравши багатоборство на трьох чемпіонатах світу поспіль. «Срібло» виборола ще одна американка — Габрієлла Дуглас, «бронза» — у румунки Лариси Іордаке.

А ми не приховуємо, що очікуємо успішного виступу в Шотландії нашого лідера Олега Верняєва.

Добірку підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...поіменно назвали Соловецький етап

У Києві, біля пам'ятника видатному режисеру і театрознавцю театру Лесю Курбасу, закатованому енкаведистами в карельському урочищі Сандармох, відбулися меморіальні заходи, присвячені скорботній даті в українській історії. 27 жовтня та в перших числах листопада 1937 року поблизу столиці Біломорканалом — Медвеж'єгорська на честь Жовтневої соціалістичної революції було розстріляно Соловецький етап: 1111 в'язнів сталінських таборів, у тому числі 290 українців. Радянський політ'язень Василь Овсієнко, правозахисник Лесь Танюк та інші, виступаючи на мітингу, підкреслювали, що в тому списку жертв комуністичного режиму була українська еліта — поет-неокласик Микола Зеров, драматург Микола Куліш, колишній міністр освіти УНР Антон Крушельницький та його сини Остап і Богдан, письменники Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович, Валер'ян Поліщук, Григорій Епік, Мирослав Ірчан, Марко Вороний, Михайло Козоріс, Олекса Слісаренко, Михайло Ялович, академік Матвій Яворський, професор Володимир Чехівський, професор Сергій Грушевський, науковці Микола Павлушков, Василь Волков, Петро Бовсунівський, Микола Трохименко, творець Гідрометеослужби СРСР Олексій Вангенгейм, міністр фінансів УРСР Михайло Полоз...

Отець Дмитро, який провів панахиду за невинно убієнними синами України, назвав усі відомі імена закатованих у Сандармосі. Члени Київського товариства політ'язнів і репресованих та інших громадських організацій запалили поминальні свічки та поклали до пам'ятника відомому драматургу квіти.

Світлана ЧОРНА.

ФОТОФАКТ

Біля Київського міського будинку вчителя урочисто відкрили меморіальну дошку-барельєф визначному духовному лідеру, меценату і громадському діячеві митрополиту Української греко-католицької церкви Андрею Шептицькому.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

...вшановують дослідника Берестецької битви

100-річчя від дня народження видатного українського археолога, дослідника Берестецької битви Ігоря Свешнікова відзначається в Україні на державному рівні. У селі Хотин, що в Радивилівському районі на Рівненщині, на фасаді місцевої школи, яка названа на честь Ігоря Свешнікова, встановили меморіальну дошку, а на місці садиби, де проживала родина науковця, — пам'ятний знак. Усе це профінансували з місцевого бюджету, підсобили особистими коштами і мешканці району.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

4 листопада в столичному Музеї Івана Гончара відкриється виставка «Культурний простір Донеччини»

5 листопада на екрани кінотеатрів виходить новий фільм «Подія» українського режисера Сергія ЛОЗНИЦІ. Світова прем'єра картини відбулася на Венеціанському міжнародному кінофестивалі

Музей, що почався з понівеченої ікони

Музей українських домашніх ікон і старожитностей, який є частиною історико-культурного комплексу «Замок-музей Радомисль», відзначив четверту річницю з дня відкриття. За цей час його вже відвідало понад сто тисяч туристів. Кожен 30-й відвідувач — іноземець. «Замок Радомисль» першим в Україні отримав диплом учасника міжнародного проекту «Європейський культурний шлях Via Regia». В музеї домашньої ікони близько п'яти тисяч експонатів.

Ініціатор створення музею домашньої ікони народний депутат України Ольга Богомолець зізнається, що років двадцять тому їй і на думку не спадало, що вона здійснить такий проект. Усе сталося несподівано. Ось як про це вона розповідає в книжці «Вікна в по-запростір»:

«Ранньою сльотливою весною багато років тому проходила я Сінним базаром, крізь його знамениті «блошині ряди». Знала, що серед куп старого мотлоху часто там трапляються цікаві старовинні речі. Хотілося просто дивитися, відчувати запах історії. Про «купити» — не спадало навіть на думку, то був час, коли нездійснено мріялося хоча б про смак яблук навесні... Не раз бачила, як на блошиному ринку прода-

вали ікони, але якось вони не зачіпали моєї загартованої радянським вихованням душі.

Падав дощ зі снігом, всюди було сіро, мокро й брудно. Раптом бачу — під ногами лежить дощечка з ликом Ісуса Христа. Перехожі поспіхом через неї переступають, а то й наступають, як на острівце тверді серед суцільної багнюки. В іконі випиляно цілий шмат — аж до ока Ісуса. Вона спотворена, побита, понівечена цвяхами й жерстю. Видно, що слугувала та ікона і дошкою для нарізки, і ковалом. І дивиться вона мені в очі — просто і синьо...

Я так і завмерла на одній нозі, боячись ворухнутися, спокохнути цей погляд... В голові пульсує думка: скільки Ти за життя страждав — і навіть в образі терпиш на-

ругу. Невже люди так нічого й не збагнули?»

Купила вона тоді той образ за карбованець. Потім були інші знахідки. З подивом відкрила, що її знайомі взагалі нічого не знають про домашні ікони. Виходить, мине ще трохи часу, і вони зникнуть, навіть згадки про це явище не залишиться.

Експонати музею — це ікони, які колись були викинуті з дому і дивом збереглися. На багатьох із них — відбиток боротьби з релігією. Є і прострелені, і такі, де в святих виколоті очі.

У музейній колекції — ікони, яких немає більше ніде. Їх малювали народні майстри. На відміну від професіоналів, вони керувалися не канонами, а власними уявленнями. Тому й лики на іконах — живі, з емоціями. В різних регіонах була різною техніка виконання, кольорова гама, навіть одяг святих міг бути місцевий. Та й писалися домашні ікони нерідко для кожної сім'ї окремо.

Ольга Богомолець переконана: колекціону-

вання ікон, їх дослідження — це лише перший крок до розуміння світогляду народу, який творив власну, унікальну, етнічну ікону, але за останні півстоліття фактично вилучив її зі свого вжитку.

Створити замок-музей виявилось не просто. Спершу довелося вивезти

60 КамАЗів сміття. П'ять років пішло на реставрацію зруйнованого млина. Два роки довелося боротися зі спробами рейдерського захоплення. Зате тепер домашні ікони знайшли свій прихисток.

У рамках святкування четвертої річниці Музею української домашньої

ікони в історико-культурному комплексі «Замок-музей Радомисль» відбулося відкриття Острова Щастя та дзвіниці дев'яти Диводзвонів — «Дев'ять дарів Духа Святого» (на знімку).

Олексій ПОЛІЩУК.
Житомирська область.
Фото автора.

Хранителі міста Z

У Запоріжжі відбулася прем'єра, присвячена життю «в епоху АТО»

Запорізький «Новий театр» розпочав сезон з прем'єри «Місто Z: Хранителі». Сімейний та творчий союз Світлани та Владислава Лебедевих досяг, на наш погляд, нового успіху. Коли глядацька зала і плаче, і сміється, і після зовсім не розважальної вистави більш як п'ять хвилин аплодує стоячи, то це про щось таки свідчить.

Владислав Лебедев за першою професією — журналіст. Був і редакто-

ром, і відповідальним секретарем кількох видань. Тепер узявся за

драму — і як автор п'єси, і як виконавець однієї з головних ролей. А Світ-

лана — режисер-постановник, хоча нерідко виходить на сцену у своїх виставах як актриса і працює просто блискуче.

А тепер про «Місто Z». Так Запоріжжя часто називають його жителі. Чомусь про місто з такою багатою історією фактично немає драматургії. Так, на сцені обласного театру імені Магара дещо є, приміром, ефектні музично-пісенні шоу за мотивами відомого фільму «Весна на Зарічній вулиці» та комедії «Ревізор». Остання перенесена в Олександрівськ (Запоріжжя) кінця XIX сторіччя й насичена музикою Йоганна Штрауса, який начебто відвідував тоді наше місто, їдучи з Петербурга до Одеси. І ось з'явилася п'єса-кіно «Місто Z: Хранителі».

Зйомки і монтаж тривали ледь не все літо. Головні герої відеоряду — Запоріжжя і Хортиця. А ще запоріжці, відомі і не дуже, дороги до зони АТО, багато документалістики,

чимало містики і таємничих легенд з історії запорізького острова посеред Дніпра.

Сюжет п'єси простий. Після бою десь у зоні АТО волонтери (один із них у повному козацькому вбранні) рятують єдиного вцілілого, але важко пораненого бійця. Та чи радий він? Байдуже місто, байдужі до його проблем люди, а банк узагалі радий відібрати квартиру за отриманий кредит... І ось раптом — зустріч із бізнесменом, котрий каже нібито туманні речі, яких максималіст-доброволець не сприймає, навіть вихоплює припасений на чорний день пістолет. Утім, з розвитком сюжету, з перенесеннями в давню історію козацької Хортиці, через спілкування із продовжувачами козацької справи життя налагоджується.

Склася враження, що після відомого спектаклю «УБН» львівського театру імені Заньковецької — це перша на українській сцені гостроактуальна п'єса про сьогодення. Тут ні автор, ні режисер не уникають важких питань про війну, Майдан і постмайданне

розчарування. І з честю виходять із дуже складних ситуацій, які самі ж вибудували. Більш як тригодинна вистава переглядається на одному диханні.

На сцені не так уже й багато акторів. Дехто грає по кілька ролей, але всі на місці, ніхто з ансамблю не випадає. Головні виконавці — О. Мосійченко (боєць Іван), А. Соловйова (волонтерка Даша), В. Лебедев (її батько-хранитель), Дм. Московцев (козак-характерник) — цілком переконливі. А кожен вихід на сцену Володимира Кириченка, відомої в Запоріжжі й дуже колоритної постаті (він фактично зіграв сам себе) — це буря оплесків. І ще одне. У виставі, яка починалася російською (українською спілкувався лише козак-характерник та лунали деякі пісні), під завершення практично всі герої заговорили українською. І глядач це і зрозумів, і оцінив. Тож і у виставі, і у самого Міста Z є гарне майбутнє...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.
Фото надане театром.

«Я бачив лише одного такого...»

КАЛЕНДАР

Цього тижня минуло 270 років з дня народження Максима Созонтовича Березовського (1745—1777) — видатного композитора, диригента, співака. Він, без сумніву, є одним із перших українських композиторів з європейським ім'ям.

Березовський народився в Глухові нинішньої Сумської області, а тоді місто було гетьманською резиденцією Кирила Розумовського. Ймовірно, майбутній музикант навчався у тутешній співаць-

кій школі, хоча точних даних про це не знайдено. Пізніше навчається у Київській духовній академії, співає в хорі, пише свої перші твори. Саме тут на його голос звернув увагу граф Розумовський і від-

правив хлопця до Петербурзької придворної співочої капели, якою тоді керував українець Марко Полторацький.

Через кілька років Березовський виграє конкурс і їде на навчання до Італії, а саме — в Болонську академію. Тут він вчиться у падре Д. Мартіні (вчителя Моцарта, Глюка), який високо цінував талант молодого

митця і казав про нього: «Я бачив лише одного такого учня — Моцарта». В цей час він пише літургію, сонату для скрипки й чемабало, першу українську оперу «Демофонт» та інші твори. На жаль, на сьогодні з опери залишилось лише чотири сольні номери, а деякі твори й досі не знайдені.

Повернувшись у Петербург, Березовський знову служить хористом у Придворній співочій капелі, так і не отримавши

належного визнання свого таланту. Багато його творів залишилися неопублікованими, а після смерті композитора за наказом імператриці Катерини II навіть чорнові записи були знищені. 32-річний Березовський наклавав на себе руки. А в архівах усе знаходять нові записи його музичних композицій, які з успіхом виконуються і в Україні, і в багатьох країнах Європи.

Олексій МИРОВСЬКИЙ
викладач Буської ДМШ.

До 71-ї річниці визволення України від фашистських загарбників З першого дня до останнього...

З першого дня війни до останнього пройшов її дорослий Леонід Семенович Кобренюк (на знімку), житель села Новоолександрівка Новоукраїнського району.

Ветеран найчастіше розповідає про бої за Кам'янець-Подільський. Старший сержант 63-ї гвардійської танкової бригади Л. Кобренюк у складі 4-ї танкової армії разом з бійцями 1-го Українського фронту брав участь у розгромі 1-ї танкової армії противника.

«До 15 березня 1944-го ми відстоювали вже зайняті рубежі, одночасно готувались до наступу», — розповідає Л. Кобренюк.

Із «Хроніки визволення Кам'янця-Подільського»: «24 березня. 63-я танкова бригада переправилася через Збруч і рушила по шосе в напрямку Кам'янця-Подільського. Бій за Оринин був коротким. Після декількох залпів танкових гармат фашисти, які не чекали появи радянських військ біля цього райцентру, подалися до лісу, а звідти — до Привороття».

«25 березня. На Довжок прибув генерал Лелюшенко. Він підписав наказ про створення оперативної групи для підготовки плану штурму Кам'янця-Подільського. Частина сил 63-ї танкової бригади та 29-го окремого танкового полку, батальйон 16-ї гвардій-

ської мехбригади при підтримці 17-ї мехбригади о 9.00 оволоділи Жванцем і переправою через Дністер. О 17.00 після залпу «катюш» і 10-хвилинної артпідготовки підрозділи радянських військ розпочали штурм міста.

26 березня. Вранці радянські бійці, подолавши останні вогнища опору гітлерівців у районі залізничної станції, завершили визволення міста.

27 березня. Оголошено наказ Верховного Головнокомандуючого. У ньому говорилося, що війська генерала Лелюшенка стрімким ударом заволоділи Кам'янцем-Подільським. На честь здобутої перемоги о 21.00 Москва салютувала героям 20 артилерійськими залпами із 224 гармат».

Ветеран пригадує, що командувач 4-ї танкової армії генерал Лелюшенко особисто висловив йому подяку за майстерність та справність, з якими він, будучи водієм-механіком, разом з екіпажем нищив ворогів та мужньо боронив рідну землю, завдаючи гітлерівцям значних втрат.

«Наприкінці березня 1944 року війська Першого Українського фронту вступили на землі Західної України, — розповідає фронто-

вик. — Після розгрому Бродівського угруповання (Бродівський котел) наша 63-я гвардійська танкова бригада в складі танкових армій генералів Лелюшенка і Рибалка розгорнула наступ на Львів, а коли наблизилася до міста, почали обходити його з півдня і півночі. Чотири дні й ночі ми вели бої в самому Львові з німецькими частинами, які вирвалися з Бродівського котла...

Тяжке поранення та контузію хоробрий танкіст отримав уже в Берліні. Та, підлікувавшись у госпіталі, Л. Кобренюк знову повернувся в стрій.

Як учаснику історичної битви за Берлін Леонідові Семеновичу Кобренюку наказом Сталіна оголосили подяку. Другу письмову подяку від Сталіна Кобренюк отримав за визволення Чехословаччини. Також водій-механік легендарної Т-34 нагороджений орденами Червоної Зірки та Вітчизняної війни, медалями «Георгій Жуков», «За взяття Берліна», «За визволення Праги» та багатьма іншими.

У переддень 71-ї річниці визволення України від гітлерівських загарбників Леоніда Семеновича Кобренюка відвідали представники

міської ветеранської організації та працівники територіального центру допомоги одиницям непрацездатним громадянам. Крім невеликої матеріальної підтримки, вони передали герою нагороду від уряду Білорусі — медаль «70 років визволення Білорусі від німецько-фашистських загарбників».

Приймаючи відзнаку, ветеран просльозився та зауважив, що приємно вражений тим, що на Білоруській землі пам'ятають і цінують подвиги українців. Але

ніколи навіть не міг подумати, що доживе до того часу, коли онукові Миколі доведеться воювати з онуками тих, з ким пліч-о-пліч боролив рідну землю від Гітлера.

«Колись я отримував нагороди в Кремлі, а тепер Путін називає мене «бандерівцем». Щось не так у цьому житті», — зауважив герой.

Олена КОМІСАРЕНКО, Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Фото Олени КОМІСАРЕНКО.

Монумент Вічної Слави у Дніпропетровську.

Вшанували загиблих, згадали живих

Закарпаття 71 рік тому визволили від фашистів. 3 нагоди цієї дати у краї відбулися велелюдні урочистості. Заходи розпочалися на українсько-словацькому кордоні біля пам'ятника «Україна — визволителям», до підніжжя якого керівники області й Ужгорода, правоохоронних органів, військові поклали вінки й квіти. Урочистості продовжилися біля монумента «Добровольцям Закарпаття — учасникам Другої світової війни» та на Пагорбі Слави. Завершилося святкування військовим салютом, повідомляє наш власкор

Василь НИТКА. Мітинг з нагоди визволення України від загарбників відбувся і у Миколаєві біля меморіалу героям десанту Ольшанського, **передає наш власкор Кирило РИЖАНОВ.** До монументу Слави прийшли з квітами представники влади та ветерани і у Дніпропетровську. Ті, хто пережив війну, ділилися спогадами про своїх батьків, які не повернулися з поля бою, **інформує наш власкор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.**

Фото прес-служби Дніпропетровської ОДА.

Карбувальник неповторних строф

Відійшов у вічність на 75-му році життя письменник, дипломат, державний і громадський діяч Роман Лубківський (на знімку).

Львів велелюдною процесією попрощався з відомим українським поетом. Наша земля стала на метр вищою — на ній виросла могила Романа Лубківського.

Поховали письменника на Личаківському цвинтарі поруч із дружиною Наталією.

Спилилися в зазурі подільські села Острівце і Застіноче, де народився жорстокої воєнної пори — 10 серпня 1941 року — і провів своє дитинство майбутній майстер слова; оповита тихою печаллю князя Теребовля, де він закінчив десятирічку; одягнув жалобні шати древній Львів, куди влітку 1958-го приїхав скромний сільський хлопчина у вишиванці, де закінчив факультет української філології Франкового університету і залишився назавжди. Сумує столичний Київ, який пам'ятає Романа Лубківського як автора поетичних книг «Громова дерева», «Рамена», «Звізда», «Погляд вічності» (до речі, за ці роздуми над автопортретами Кобзаря удостоєний Шевченківської премії), як народного депутата України першого демократичного скликання (1989—1993 роки), як голову Комітету Шевченківської

премії. Стрічки траурної жалоби додають Мінськ, Варшава, Прага, Братислава, де свого часу побачили світ поетичні книги українця братніми слов'янськими мовами.

Він добре знав мови наших слов'янських сусідів, докладав максимум зусиль, щоб познайомити українського читача з творами братів-слов'ян. Так з'явилися поетичні антології «Слов'янське небо» і «Слов'янська ліра», перекладені і впорядковані поетом зі Львова. Чи не тому, коли на початку 90-х років створювали амбасаду нашої держави у Чеській Республіці та Словацькій Республіці, то першим її послом став Роман Лубківський.

Роман Мар'янович з Божого благословення ще з юнацьких років був повінчаний з дивовижною нареченою — поезією і залишався їй вірним до останнього подиху. Справжній князь українського віршованого слова. І те, що залишив нам у спадок,

назавжди зостанеться у скарбниці вітчизняної літератури. Він не тільки віртуозно творив Слово, а й стояв на його обороні, захищав його українську неповторність.

Роман Мар'янович, очолюючи Львівську обласну організацію СПУ (1980—1992), а згодом — обласне управління культури, багато зробив для популяризації творчості та увічнення пам'яті таких постатей, як Маркіян Шашкевич, Іван Франко, Богдан-Ігор Антонич, Богдан Лепкий, Святослав Гординський... Чимало зусиль доклав і до створення у Львові Музею визвольної боротьби.

Завдяки небайдужості й активній участі Романа Лубківського збудована нова школа-десятирічка в його рідному Острівці, там же відкрито меморіальну хату-музей письменника Володимира Гжицького, відреставровано знівечену культову споруду, де має з'явитися Центр сакральної культури Тернопільщини, започатковано літературно-мистецький фестиваль «Подільський карб». Саме на ці мис-

ВИМУШЕНИЙ ПЕРЕЇЗД

Евакуювали... рибу

З приватного рибогосподарства на березі Павлопільського водосховища на Донеччині, яке опинилося у буферній зоні між військами ЗСУ та сепаратистами, до Дніпровського виробничо-експериментального осетрового рибоводного заводу під Херсоном евакуювали його «золотий фонд». Це майже сорок 15-16-річних плідників рідкісного осетра та ще більш рідкісної білуги.

На територію рибного господарства під селом Павлопіль кілька разів падали снаряди та міни, один робітник був поранений. Та й зараз є загроза «набігу» за делікатесами з боку до зубів озброєних бандформувальників. Тож вимушених переселенців з величезних садків у водосховищі визнали за необхідне транспортувати в безпечніше місце, поки триває перемир'я і стрілянина більш-менш вщухла.

«Розбитими дорогами «біженців» везли на малій швидкості, тож шлях виявився довгим. Але довели всіх — ніхто не травмувався і не загинув. Риба вже в наших ставках і почувається добре. До того ж на попередньому місці годували її шматочками дрібної хамси, а не комбікормом, тож вона повноцінно розвивалася і краще адаптована до зовнішнього середовища, — запевнив директор Дніпровського виробничо-експериментального осетрового рибоводного заводу імені Степана Артющика Віталій Плугатарьов. — Плідників нам не дарували — ми взяли їх на тимчасове збереження за офіційною згодою Держрибагентства України. І за умови, що отримали від них ікру та молоки можна буде використати для штучного розмноження виду та випуску потомства в дику природу — в рахунок витрат на утримання».

Якщо переселенці з Донеччини добре переживуть у ставковому комплексі на Херсонщині, то вже навесні від частини з них можна буде взяти ікру й запліднити її. Тож рибоводи сподіваються отримати щонайменше півмільйона особин молоді осетра й білуги, що для них і для природи — наче дар Божий. А вже протягом двох останніх років рибоводи не отримують від державних органів дозволу на вилов «червонокнижної» риби у Дніпрі на період весняного нересту для відбору ікри, навіть під гарантії її повернення у водойму. Торік вони випустили туди 1,4 мільйона молоді, але то все була стерлядь, і жодного осетра. Про білугу годі й казати — останні десять років упіймати у Дніпрі водночас і самця, і самку білуги взагалі не вдалося. Тепер завдяки «біженцям» випуск осетра й білуги вдасться поновити.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

тецькі фестини, присвячені 120-річчю з дня народження Володимира Гжицького, навідався зі своїми друзями зі Львова і Тернополя — справжнім літературним десантом — Роман Мар'янович буквально за тиждень до своєї кончини. Попри те, що був змучений хворобою і довгою дорогою, цікавився сучасним життям краян, жваво спілкувався з учасниками свята. Немов прощався з краєм свого дитинства, з близькими і рідними для нього людьми.

Усе життя Романа Лубківського немов підтверджує слова його відомого земляка, вченого світового рівня Івана Пулюя: «Нема більшого гонору для інтелегентного чоловіка, як берегти свою і національну честь та без нагороди вірно працювати для добра свого народу, щоб забезпечити йому кращу долю».

Земля пухом Вам, Романе Мар'яновичу. Вічна пам'ять!

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Богдан НОВОСЯДЛИЙ, Михайло ОНИСЬКІВ.

Київ—Тернопіль.

Колись я отримував нагороди в Кремлі, а тепер Путін називає мене «бандерівцем». Щось не так у цьому житті

Вибухова ніч у Сватовому

Сватове Луганської області. Місцеві мешканці у підвалі школи ховалися від вибухів снарядів.

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На місці створено оперативний штаб, який усю ніч займався евакуацією населення. Зокрема, до безпечного місця було вивезено пацієнтів районної лікарні, будинку для людей похилого віку і школи-інтернату. Всі блокпости закрито. «Через гучномовці ми закликаємо людей спускатися до бомбосховищ чи евакуюватися транспортом, наданим адміністрацією й рятувальниками», — зазначив заступник керівника Луганської обласної ВЦА Юрій Клименко. Крім того, через вибухи в регіоні затримали потяги, які проходять через станцію Сватове. На місці працює комісія Міноборони й Генштабу ЗСУ.

На ранок 30 жовтня силами бригад ДСНС і військових підрозділів локальні пожежі вдалося загасити. За попередньою інформацією, пошкоджено 9 п'ятиповерхівок, 6 чотириповерхових і 20 триповерхових будинків. Комісія із представників органів влади й місцевого самоврядування фіксує руйнування й визначає матеріальну шкоду. Сватове поділено на шість квадратів, у кожному

з яких ситуацію контролюють зведені групи представників ЗСУ й МВС. Вони фіксують падіння боеприпасів, які не розірвалися, надають медичну та консультаційну допомогу місцевим мешканцям, а також забезпечують заходи з недопущення мародерства. Для забезпечення безпеки й здоров'я громадян у Сватовому тимчасово обмежено пересування.

Причини загоряння й обставини події з'ясовують, але попередньо СБУ вже кваліфікувала цю надзвичайну подію як теракт.

Своєю чергою в Держслужбі України з надзвичайних ситуацій назвали причину пожежі, яка виникла на польовому складі ракетно-артилерійського озброєння Міноборони у Сватовому: «Через спрацювання сигнальної ракети виникла пожежа з подальшою детонацією й розлітанням осколків боеприпасів». Однак остаточний висновок буде зроблено лише після проведення слідства.

На момент, коли верстався номер, у прес-службі Міноборони України «Голосу України» так прокоментували ситуацію: «Вогонь локалізовано, нових

осередків пожежі немає. Однак спостерігаються поодинокі вибухи боеприпасів без розлітання снарядів. Головне завдання рятувальників, які працюють на місці події, — забезпечити безпеку мирних мешканців Сватового. Підрозділи ЗСУ спільно із МВС і ДСНС проводять інженерну розвідку й зачищення території навколо місця події. Задіяно пожежні танки й інженерні машини розмінування...».

Георгій ТУКА:
«Протягом трьох діб життєдіяльність міста буде відновлено»

Дим від пожежі на складі боеприпасів у Сватовому у сонячний день п'ятниці було видно кілометрів на 30—40. У яскраво-синьому небі зловісно висіла чорна хмара, яка нагадувала «ядерний гриб».

Прокоментував ситуацію спеціально для «Голосу України» керівник Луганської обласної військово-цивільної адміністрації Георгій Тука:

— На сьогодні можна сказати, що осередок загоряння локалізовано. Але процес тління ще триває. Однак говорити про те, що небезпека повністю минула, передчасно. Пожежа на таких об'єктах — це дуже підступна річ.

Щодо пошкоджених об'єктів. Проведено певне обстеження, визначено обсяг робіт, які необхідно буде виконати. До Сватового вже направлено необхідні будівельні матеріали — утеплювальну плівку, шифер, скло. Завтра очікуємо на прибуття будівельних бригад з найближчих районів і областей. Пошкоджені металопластикові вікна замінюватимемо на металопластикові, де пошкоджено дерев'яні — замінимо просто скло. Ідеться не тільки про районний центр Сватове, а й про сусідні села, де є значні пошкодження. Пошкоджено понад 20 багатопверхових будинків і майже 40 приватних домоволодінь. Оцінити в грошовому еквіваленті збитки поки що неможливо, цього ще ніхто не рахував.

Щодо самого складу боеприпасів. Як я вже казав, осередок загоряння майже локалізовано. На складі почала працювати спеціальна техніка, танки, призначені для гасіння пожеж на об'єктах такої складності. Очікуємо ще на підхід спеціальних машин. І дуже сподіваюся, що скоро ми зможемо гарантувати безпеку у Сватовому і на прилеглий території.

Вибухи поки що тривають, але їхня інтенсивність невисока. Проте небезпека, наголошую, досі зберігається.

— Уточніть кількість жертв, поранених.

— Серед втрат: дві особи загинули, вісім осіб поранено. Серед загиблих один військовослужбовець і жінка із цивільного населення. Поранення переважно легкі осколкові й порізи склом.

— Скільки людей довелося евакуювати під час вибухів на складі боеприпасів?

— Майже 200 осіб: лікарня, будинок людей похилого віку і частково школа-інтернат для дітей з обмеженими можливостями.

— Чи спостерігалася паніка серед населення міста?

— Так. А що тут дивного. Якщо раптово почалася така пожежа з такими наслідками. З 17 тисяч населення, яке мешкає у Сватовому, залишили місто від 3 до 5 тисяч осіб. Люди переважно виїхали до сусідніх районів чи областей. Але в місті зберігається цілковитий порядок. Фактів мародерства не зафіксовано попри те, що багато будинків, як я

вже казав, залишилися з вибитими вікнами. У місті посилено патрулювання силами міліції й військовослужбовців. Проблем із цим немає. Проблема в іншому: у більшості багатоквартирних будинків необхідно вже сьогодні починати роботи, але думаємо, як це робити за відсутності мешканців. Проводити ремонтні роботи за відсутності господарів, погодьтеся, трохи незручно. Вирішено починати роботи в присутності одного з мешканців будинку, який спостерігатиме за роботами й гарантуватиме безпеку житла. Бо ми можемо отримати нову загрозу — розморозити опалювальну систему. Не сьогодні-завтра очікуються заморозки. Опалення в місті не працює, тому що пошкоджено газові магистралі. Але зараз проводимо оперативне обстеження всіх пошкоджень і сподіваємося найближчим часом опалювальну систему міста запустити. Також у місті відсутнє водопостачання. Зараз до міста привозять намети. Буде розгорнуто наметове містечко з пунктами обігріву, харчування, щоб ті люди, які не хочуть залишати своє житло, могли зігрітися й отримати гарячу їжу.

— Скільки знадобиться часу на відновлення всієї пошкодженої інфраструктури Сватового?

— Поки що сказати не може, характер пошкоджень найрізноманітніший. Приватне житло відновимо швидше, громадські будівлі, лікарня, школа потребують масштабнішого ремонту. Але протягом трьох діб, я сподіваюся, місто відновить свою життєдіяльність. Будматеріали завозяться з Донецької, Харківської областей, з цих областей до нас їдуть робочі бригади.

— Можна вже зараз сказати, що стало причиною трагедії?

— Ні. Це передчасно. Є поки що лише дві версії. Перша — терористичний акт, друга — необережне поводження з вогнем. За нашими оцінками, майже 70 відсотків боеприпасів не пошкоджені.

— Чи достатньою, на ваш погляд, була охорона настільки важливого стратегічного об'єкта?

— Питання не до мене, питання до військових. Але мене дивує інше: як такий об'єкт розташовувався поблизу великого густонаселеного районного центру. Однак ще раз хочу наголосити: сьогодні найважливіше завдання — повністю відновити життєдіяльність районного центру й інших населених пунктів напередодні зими.

Микола КОСИЙ.
Сватове Луганської області.
Фото Маркіяна ЛИСЕЙКА (Укрінформ).

ОГОЛОШЕННЯ

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію Банку оголошує повторне проведення відкритих торгів (аукціону) з реалізації активів, шляхом відступлення прав вимоги за кредитами іншим фінансовим установам, який проводиться шляхом на електронному торговому майданчику Приватного Підприємства "Експертне Агентство" (скорочене офіційне найменування - ПП "Експертне Агентство") (https://torgy.exp-agency.com.ua					
№ лота	Тип позичальника юр.особа	Найменування активу (детальний опис, характеристика)	Початкова ціна продажу лота, грн.	Гарантійний внесок, грн.	
202199	юридич.особа	Договір №020/1048 Застава (Товари в обігу; 2)Порука фізичної особи)	1 102 760,88	110 276, 08	
202200	юридич.особа	Договір №1/0104 застава (1 Дві 3-и кімн. квартири заг. пл. 70,8 і 120,3 кв.м. у м.Донецьк, вул. Шутова та вул. Сіларенко відповідно; 2)нежитлова будівля - комора заг.пл. 226,2 кв.м.,будівлі та споруди виробничого комплексу зерноток у заг.пл. 1 133,1 кв.м., будівля механічної майстерні заг. площею 557,5 кв.м., будівлі комплексу тракторної бригади заг.пл. 2 578,5 кв.м., будівлі складу для насіння заг.пл.240 кв.м., складів заг.пл.1 653,6 кв.м. і 1 659,3 кв.м земельні ділянки заг. пл.2,0 га, 0,4015 га, 1,411 га, 1,0 га, 2,0 га та 1,8 га у Донецькій обл., Мар'їнський р-н, м.Красногорівка, вул.Шміта; 3)порука 4-ох фізичних осіб)	2 892 468,75	289 246,88	
202201	юридич.особа	Договір №3/0104 Застава (Товари в обігу)	963 395,56	96 339,56	
202202	юридич.особа	Договір №0013/1053 Застава (Без забезпечення)	11 792 261,09	1179226,11	
202203	юридич.особа	Договір № 0015/1053 Застава (1) Спеціалізована сільгостехніка; 2) Порука фізичної особи)	174 747,91	17 474,79	
202204	юридич.особа	Договір №2/1061/2014 Застава 1) Нежитлова нерухомість (склад спорт. інвентаря заг. пл. 1 143,3 кв.м., у Тернопільській обл., Зборівський р-н, вул. Селянська; 2) Текстильне обладнання	1 070 982,53	107 098,25	
202208	юридич.особа	Договір 0001/1059 Порука фізичної особи	368 298,92	36829,89	
Лот № 202199-202204;202208 виставляються до продажу на торги.					
Місцезнаходження об'єктів продажу: м.Київ вул. Констянтинівська,10. Аукціон проводиться повторно. Аукціон проводиться без можливості зниження початкової ціни лоту.					
Ознайомитись з активами, що пропонуються до продажу на відкритих торгах (аукціоні), можна з 10.00 до 16.00 год. за їх місцезнаходженням, після сплати гарантійного внеску, попередньо зателефонувавши за номером.					
Умови проведення відкритих торгів (аукціону): 1. Учасниками відкритих торгів (аукціону) не можуть бути Кредитні спілки. 2. Переможець відкритих торгів (аукціону) проведених в електронній формі, на підставі протоколу відкритих торгів (аукціону): - перераховує кошти за придбане майно на розрахунковий рахунок вказаний в протоколі - укладає договір відступлення прав вимоги за кредитним договором та договорами забезпечення виконання зобов'язань. 3. Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України. 4. Відкриті торги (аукціон) проводяться відповідно до "Правил проведення відкритих торгів (аукціону) в електронній формі з продажу майна неплатоспроможних банків", розміщених на сайті Організатора. 5. Відкриті торги (аукціон) відбудуться за наявності одного учасника. 6. Крок відкритих торгів (аукціону) 1% від початкової ціни лота. 7. Переможець відкритих торгів (аукціону) зобов'язаний сплатити ПП "Експертне Агентство" винагороду за проведення конкурсу в розмірі 1% від кінцевої ціни продажу. 8. Розмір реєстраційного внеску - 500 грн. 00 коп. 9. Розмір гарантійного внеску - 10% від початкової ціни лота. 10.Реєстраційні та гарантійні внески учасниками конкурсу вносяться на поточний рахунок ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЕКСПЕРТНЕ АГЕНТСТВО", код ЄДРПОУ 32892500, п/р 26006462996 у "Райффайзен Банк АВАЛБ", МФО 380805. 11. Усі витрати, пов'язані з реєстрацією договору купівлі-продажу, покладаються на покупця - переможця відкритих торгів (аукціону).					
Час проведення відкритих торгів (аукціону):16.11.2015 року з 10 год. 00 хв. До13 год. 00 хв. Якщо цінова заявка внесена за 5 хвилин до закінчення аукціону, то час проведення аукціону продовжується на 10 хвилин і так доти, поки не буде визначено переможця аукціону.					
Місце проведення відкритих торгів (аукціону) (у формі електронних торгів): https://torgy.exp-agency.com.ua Прийом заяв на участь в відкритих торгах (аукціону) /реєстрація учасників/ буде проводитись на веб-сайті ПП "Експертне Агентство" (https://torgy.exp-agency.com.ua), починаючи з дати публікації цього оголошення.					
Кінцевий строк прийому заяв на участь в відкритих торгах (аукціоні), оплати реєстраційного та гарантійного внеску - 13.11.2015року до 17 год. 00 хв.					
Організатор відкритих торгів (аукціону): ПП "Експертне Агентство", 25015, м.Кіровоград, пр. Комуністичний, 22/12, код ЄДРПОУ 32892500, тел. (098) 009-18-81, працює щоденно крім вихідних з 09.00 до 18.00.					

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ "ГРІН БАНК" оголошує аукціон з продажу активів (Зона АТО), що обліковуються на балансі банку, який проводитиметься на електронному торговому майданчику Приватного Підприємства "Експертне Агентство" (скорочене офіційне найменування - ПП "Експертне Агентство")
https://torgy.exp-agency.com.ua

№ лота	Найменування активу	Початкова ціна продажу лота, грн. (з ПДВ)	Гарантійний внесок, грн. (у т.ч. ПДВ)
	Автомобіль VOLKSWAGEN TRANSPORTER T5 GP Kasten		
	Система відеоспостереження		
	Система охоронно-тривожна		
	Система пожежн. сигн-ї		
	Система відеоспостереження		
	Система трив.-охор.сигн-ї		
	Система охоронно-тривожної сигналізації (оружейка)		
	Детектор валют ПІИК-7		
	Лічильник банкнот Leader KL-2000+ - 2 шт.		
	Вакуумний пакувальник банкнот Henkelman MP-108		
	Детектор валют ПІИК-9		
	Пакувальник грошових пачек УНА-001-03		
	Детектор валют ПІИК-9 (Відео/М-Мишка)		
	Шафа для паперів		
	Крісло оператору - 2 шт		
	Стілпрямий		
	Робочий стіл (збірний, ламін.)-2шт		
	Стіл офісний робочий 1200*800-3 шт		
	Стіл офісний робочий 1400*800-2шт		
	Стіл офісний робочий 1600*800-4шт		
	Мобільна тумбочка КО-2 (ламін)-8шт		
	Офісна шафа А-20 400*800(ламін)-9шт		
	Пуф в тканині WallIn P 3-2 шт		
	Стіл для переговорів (ламін.)		
	Офісний стілець для відвідувачів Sun V 2P в тканині-11шт		
	Офісний робочий стіл 1400*800 (ламін.)-5шт		
	Офісний робочий стіл 2770*1000 (ламін.) для перего		
	Офісна шафа RXP-7 800*420*1890H (ламін.) для пере-бшт		
	Офіснашафа BR-2 1200*500*600H (ламін.) для пер		
	Гардероб RXP-6 800*420*1890H (ламін.) для пер-6 шт		
	Офісний одномісний диван WallIn 20 втканині-4шт		
202205	Офісна ламін. Рецепція Orion LR-5 1200*700*1080H	427 624,38	42 762,43
	Офісне крісло для відвідувачів Active 21V в шкірі-8шт		
	Офісне робоче крісло XeronNet 101 в тканині-15шт		
	Підставка для прошивки документів		
	Картотека AFC 02 (710*470*630)-2 шт		
	Картотека AFC 04 (1330*470*631) -3 шт		
	Шафа M18 (1830*915*360)		
	Стійка (3 робоч.місця) в формі дуги-4шт		
	Стійка (2 робоч.місця) 1500*700*750-2 шт.		
	Стійка (2 робоч.місця) 1200*700*750-2шт		
	Тумба мобільна 400*450*600мм-8шт		
	Офіснекрісло на роликах-12		
	Стілець д/відвідувачів ERA-18шт.		
	Шафа д/документів 740*400*1820-8шт		
	Шафанізькапід МФУ		
	Шафа д/документів 740*700*110		
	Шафа-гардироб 740*600*1820		
	Стіл прямокутний SA-EKO з підвісним ящиком		
	Стіл прямокутний KOR 1600*800		
	Стіл прямокутний 1360*670*750 - 2 шт		
	Стіл прямокутний 1600*600*750 - 2 шт		
	Стіл прямокутний SA-EKO 400*600		
	Стіл прямокутний SA-EKO 600*800		
	Тумба мобільна 400*450*600 - 2 шт		
	Шафа д/прибирання 740*370*200		
	Шафа д/документів(одягу) 1200*400*1820		
	Шафа метал. архівна 1000*455*1970 -2 шт		
	Приставка-брифінгдо столу		
	Офісне крісло на роликах		
	Мінімійка		
	Ноутбук 15,6 ACER EI-531 10002G32MKS		
	Модем		
	Комп'ютер+монітор		
	Ноутбук 15,6 ASUS X55A		
	Ноутбук 15,6 ASOS X55A Intel Celeron Dual Core 983		
	Локальна комп'ютерна мережа		
	Комбінований модуль 1350*1200*32 - 6 шт.		
	Екран 460*1140*32 втканині		
	Екран 460*1540*32 втканині		
	Екран 460*1340*32 втканині		
	Плата RaspberryPi -2 шт		
	Ноутбук 13,3 "ASUS X301A Intel Core. 4Gb.500Gb		
	Ноутбук 15,6 "ASUS X55A Intel Celeron Dual Core 10		
	Ноутбук 15,6 "ASUS X55A Intel Celeron Dual Core B8 -2 шт.		
	Монітор 22, LG - 2 шт		
	I.B.S. terminal workstation/SSD		
	Монітор TFT 22 LED IPS LG Flatron 22 EA53T - 4 шт		
	Монітор 20", LG 20M35A-B, Led-подсветка		
	Комп'ютер в сборі		
	Ноутбук LENOVO G500A		
	Ноутбук LENOVO IdeaPad - 2 шт		
	Телефон KISCO SPA 303 - 2 шт		
	Телефон CISCO SB 3 Line - 3 шт		
	Факсований апарат Panasonic KX-FT 984UAB - 2 шт		
	Телефон Cisco SB 3-Line IP Phone SPA303 - 25 шт.		
	Телефон Cisco SB 3-Line IP - 5 шт.		
	Переговорне устройство - 3 шт.		
	Телефон Cisco SB 3-Line IP Phone SPA303-G2 - 4 шт.		
	МаршрутизаторTP-LinkTL-WR1043nd		
	Касовакабіна		
	Розбірні захисні конструкції категорії ОЗК2		
	Інформаційна дошка - 2шт		
	Інформаційна стійкаTechnic		
	Фасадна вивіска		
	Табло "Обмін валют" с діючими цифрами		
	Принтер Epson		
	Принтер EPISON LX-350		
	Принт-сервер TP-Link		
	БФП EPSONM200 Монохром струменній з безперервним д - 4 шт.		
	Принтер EPSON M100 Принтер струменевий з безперерв		
	Принтер матричний Epson LX-350 з принт-сервером Т		
	Сейф СА 5-02		
	Сейф CL VIII.180.К.К		
	Сейф депозитний однодвірний (БССАМ-2-09Д) - 7 шт		
	Сейф депозитний II кл. (6 чарунок)		
	Сейф депозитний II кл. (10 чарунок)		
	Сейф сертифікований 5 кл.		
	Сейф офісний ПІОВЛІ 65 - 4 шт.		
	Сейф MC-517-21		
	Сейф ЛС 60.К - 2шт		
	Сейф Л.48.К		
	Вогнегасник вуглекислотний ОУ-5 - 12 шт.		
	Вогнегасник вуглекислоти. ОУ-5 (ВВК-3,5) з раструб - 9 шт		
	Дрель		
	Калькулятор CITIZEN CX-32N банківський		
	Калькулятор CITIZEN SDC-888 XBK - 2 шт		
	Калькулятор Citizen CX-121 - 3 шт		
	Калькулятор Citizen SDC-888 - 5шт		
	КалькуляторCitizen SDC-888T - 11 шт		
	Пломбиратор		
	Пломбиратор для п/е стрічки		
	Візокпідс/б		
	ТерміналSamsung E 1202 black		
	Знищувач документів Agent		
	Знищувач паперуFellowes		
	Драбина алюмінієва з 7 ал.сходами		
	Бронежилет "Панс2м" - 3 шт		
	Охоронно-тривожнасигналізація		
	Система відеоспостереження		
	Система пожежноїсигналізації		
	Лічильник банкнот PRO-MAC		
	Сортувальник-двокарманный лічильник банкнот Magnet		
	Детектор валют "СпекторВідео МТц		
	Пакувальник УНА-001		
	Лічильник-сортувальник банкнот SBM SB-1050		
	Детектор валют DO Cash DVM BIG		
	Детектор банкнот DoCash M		
	Детектор-Луна 10-ти кратнаDoCash L		
	Кухня		
	Стіл в касукутовий -2 шт		
	Стіл менеджера -4 шт		
	Стілкерівника -2 шт.		
	Стілохорони		
	Стілписьмовий -2 шт.		
	Стілписьмовий I		
	Стілписьмовий 2 - 2 шт		
	Стілписьмовий 3		
	Стіл в депозитарій		
	Стіл для БФП		
	Стіл для БФП кутовий		
	Стіл в кімнатуперерахунку		
	Шафаярдеробна - 3 шт.		
	Шафаярдеробнадвухдверчата		
	Шафа для документівкутоваи - 2 шт.		
	Шафа для документів - 2 шт.		
	Крісло Атлантик - 2 шт.		
	Крісло Юпитер - 7 шт		
202206	Стілець ISO cr - 19 шт.	220 753,90	22 075,39
	Монітор 22" LG/Flatron 22EN33S-B - 4 шт.		
	Комп'ютер в комплекте (зборка) - 4 шт.		
	Телефон KISCO SPA 303 - 3 шт.		
	Розбірні захисні конструкції категорії ОЗК2		
	Фасадна вивіска "GreenBank" (вверх)		
	Фасадна вивіска "Green Bank" (вхід)		
	Табло "Курси валют"		
	Інформаційна дошка		
	БФП Epson L550 струменевий з безперервним друком		
	БФП EPSON M200 монохром струменевий з б/перервним		
	Принтер ERISON LX-350 A4 USB		
	Сейф CL VIII.180.К.К		
	Сейф депозитний з двома депозитними стійками по 6		
	Сейф ШМ1-1К - 2 шт.		
	Вогнегасник ВВК-1,4		
	Вогнегасник ВВК-3,5		
	Калькулятор "CITIZEH" CX-32N" банківський		
	Калькулятор "CITIZEH" SDC-888 XBK - 4 шт.		
	КалькуляторCitizen SDC-888 XBK		
	КалькуляторCitizen CX-32N банківський		
	Пломбиратор		
	Пломбиратор для п/е стрічки - 2 шт.		
	Оперативний лізинг Ремонт и/приміщення		
	Термінал Samsung E 1202 black		
	Пакувальник УНА-001-03		
	Тумба		

Лоти № №202205, 202206 виставляються до продажу на перші торги.

Ознайомитись з активами, що пропонуються до продажу на аукціоні, можна з 10.00 до 16.00 год. можливо лише по фото зателефонувавши за номером 067-715-81-36

Умови продажу:

- Кожний учасник аукціону, який реєструється на аукціоні, приймає Правила проведення відкритих торгів (аукціону) в електронній формі з продажу майна неплатоспроможних банків ПП "Експертне Агентство". Правила проведення відкритих торгів (аукціону) в електронній формі з продажу майна неплатоспроможних банків ПП "Експертне Агентство" та умови Публічного договору з учасником аукціону, тексти яких розміщені на веб-сайті ПП "Експертне агентство", та зобов'язаний у разі визнання його переможцем сплатити ПП "Експертне Агентство" винагороду за проведення аукціону.
- Розмір гарантійного внеску - 10% (десять відсотків) від початкової ціни лота.
- Торги щодо лотів № № 202205, 202206 відбудуться за наявності двох учасників.
- Реєстраційні та гарантійні внески учасники аукціону вносяться на поточний рахунок ПП "Експертне агентство": код ЄДРПОУ 32892500, п/р 26006462996 у ПАТ "Райффайзен Банк АВАЛь", МФО 380805.
- Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України.
- Крок аукціону - 1% (один відсоток) від початкової ціни лота.
- Усі витрати, пов'язані з реєстрацією договору купівлі-продажу, покладаються на покупця - переможця аукціону.

Організатор аукціону: ПП "Експертне агентство", код ЄДРПОУ 32892500, 25015, м. Кіровоград, пр. Комуністичний 22/12, тел. (098) 009-18-81, працює щоденно крім вихідних з 09.00 до 18.00.

Час проведення аукціону: 16.11.2015 року з 10: 00 год. до 13: 00год.

Місце проведення аукціону (у формі електронних торгів):

https://torgy.exp-agency.com.ua.

Прийом заяв на участь в аукціоні (реєстрація учасників) буде проводитись на веб-сайті ПП "Експертне агентство", https://torgy.exp-agency.com.ua, починаючи з дати публікації цього оголошення.

Кінцевий строк прийому заяв на участь в аукціоні - 13.11.2015 року, о 17: 00 год.

ДТГО “Південно-Західна залізниця” інформує

про введення з 01.11.2015 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕКП України від 28.10.2015р. № 2654 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО “Південно-Західна залізниця”, крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та привірняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	1238,00	1520,80	Непромислові споживачі	1238,00	1520,80
Промислові та привірняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	1238,00	1520,80	Виробничі с\г споживачі	1238,00	1520,80

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕКП від 22.01.15р. № 37 нічний період – 0,25; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,8.
2-х зонний тариф – Постанова НКРЕКП від 22.01.15р. № 37 нічний період – 0,35; денний-1,8.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:					
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод		1178,08	Постанова НКРЕКП № 2653 від 28.10.15		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %		2,63	Постанова НКРЕКП № 805 від 19.03.15		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %		8,50	Постанова НКРЕКП № 805 від 19.03.15		
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод		24,16	Постанова НКРЕКП № 2376 від 24.09.15		
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод		245,59	Постанова НКРЕКП № 2376 від 24.09.15		
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)		13,54	Постанова НКРЕКП № 2376 від 24.09.15		
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)		67,68	Постанова НКРЕКП № 2376 від 24.09.15		

ДП “Донецька залізниця” інформує

про введення з 01.11.2015 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України №2654 від 28.10.2015 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДП “Донецька залізниця”, крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та привірняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	1238,0	1520,8	Непромислові споживачі	1238,0	1520,8
Промислові та привірняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	1238,0	1520,8	Виробничі с\г споживачі	1238,0	1520,8

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. №1262 нічний період – 0,35; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,68.
2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. №1262 нічний період – 0,40; денний-1,5.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:					
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод		1178,08	Постанова НКРЕ № 2653 від 28.10.15		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %		6,10	Постанова НКРЕ №1862 від 25.06.15		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %		7,95	Постанова НКРЕ № 1862 від 25.06.15		
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод		12,85	Постанова НКРЕ № 2372 від 24.09.15		
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод		122,35	Постанова НКРЕ № 2372 від 24.09.15		
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)		10,06	Постанова НКРЕ № 2372 від 24.09.15		
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)		50,30	Постанова НКРЕ № 2372 від 24.09.15		

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ "ГРІН БАНК" оголошує проведення відкритих торгів (аукціону) з реалізації активів шляхом відступлення прав вимоги за кредитами, який проводиться на електронному торговому майданчику Перша українська міжрегіональна товарна біржа - <https://www.pumtb.com.ua>

№ лота	Найменування активу: Право вимоги за кредитним Договором №	Розмір гарантійного внеску без ПДВ	Тип позичальника /ФО/ЮО/ тип забезпечення Договору	Початкова ціна №1 без ПДВ
51	15/13	1 446,94	ЮО. Порука фізичної особи/житлова нерухомість та порука фізичної особи	14 469,39
	0002/1059			
52	012/42-2/0450 (140-0-0-00/11-84/1)	83 630,72	ЮО. Основні засоби та товари в обороті	836 307,18
53	06/13	1 750 584,37	ЮО. Металобрухт чорних та кольорових металів	17 505 843,65
	05/13			
	07/13			
	0007/1053			
	0010/1053			
54	0011/1053	1 774 755,00	ЮО. Без забезпечення	17 747 550,00
	0009/1053			
55	0012/1053	14 914,87	ЮО. Металевий брухт та порука двох фізичних осіб	149 148,71

Місцезнаходження об’єктів продажу: м. Київ, вул.Костянтинівська,10
Ознайомитись з активами, що пропонуються до продажу на відкритих торгах (аукціоні), можна з 10.00 до 16.00 год. за їх місцезнаходженням, після сплати гарантійного внеску, попередньо зателефонувавши за номером (067)715-81-36.

Умови продажу:

- Аукціон відбудеться за наявності одного учасника.
- Учасниками відкритих торгів (аукціону) не можуть бути Кредитні спілки та фізичні особи.
- Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України.
- Аукціон проводиться відповідно до "Правил проведення аукціонів з продажу майна неплатоспроможних банків в електронній формі", розміщених на сайті Організатора.
- Крок аукціону 1 % від початкової ціни лота.
- Переможець аукціону зобов’язаний сплатити Першій українській міжрегіональній товарній біржі винагороду за проведення аукціону.
- Усі витрати, пов’язані з укладенням договору відступлення прав вимоги за кредитними договорами та договорами забезпечення виконання зобов’язань, покладаються на покупця - переможця аукціону. Переможець аукціону повинен узгодити протокол, підписати договір відступлення прав вимоги та провести повний розрахунок з продавцем протягом 10 банківських днів з дня наступного після закінчення аукціону.
- Розмір реєстраційного внеску - 17 грн. 00 коп.
- Розмір гарантійного внеску - 10% від початкової ціни лота. Оплата гарантійного внеску здійснюється до **17:00 год. 13.11.2015 року**.
- Прийом заяв на участь в аукціоні буде проводитись на веб-сайті Першій українській міжрегіональній товарній біржі (<https://www.pumtb.com.ua>)), починаючи з дати публікації цього оголошення. Кінцевий строк прийому заяв на участь в аукціоні, та оплати гарантійного внеску до **17:00 год. 13.11.2015 року**.
- Час проведення аукціону з **12:00 год. до 13:00 год. 16.11.2015 року**.

Організатор аукціону: Перша українська міжрегіональна товарна біржа, код ЄДРПОУ 33448992, тел. (0432) 67-11-57, працює щоденно крім вихідних з 09.00 до 18.00.

Місце проведення аукціону: <https://www.pumtb.com.ua>

Реєстраційні та гарантійні внески учасниками аукціону вносяться на поточний рахунок Першій українській міжрегіональній товарній біржі, код ЄДРПОУ 33448992, п/р 26007001017500 в ПАТ "КБ ПРЕМІУМ", МФО 339555.

Жінки хочуть

почути одна одну

На Прикарпатті зібралися жінки-миротворці. У складі 8—10 осіб прибули делегації з Луганська, Чернігова, Запоріжжя та Дніпропетровська. Крім того, у заході беруть участь також 60 представниць Івано-Франківщини. У форматі дводенного семінару презентовано програму «Миротворення в Україні: роль жінок». Головна мета зборів — започаткувати діалог між жінками-активістками з різних регіонів країни та створити майданчик, де вони зможуть предметно обговорити наболілі проблеми. На презентації були присутні представники місцевої влади та духовенства.

Програма спонсорована британським урядом, організована Спількою жінок України та неурядовою канадійською організацією.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

У Сєверодонецьку розпочато набір патрульних

Заплановано, що 240 співробітників, які пройдуть відбір, у складі 25 екіпажів обслуговуватимуть Сєверодонецьк, Рубіжне й Лисичанськ. «Ми відкриваємо найсхідніше управління патрульної поліції в Україні, — відзначив народний депутат Мустафа Найєм, призначений куратором створення поліції в області. — У міністерстві розуміють близькість фронту і специфіку регіону, тому поліцейські Луганщини проходилимуть підготовку довше — до чотирьох місяців, щоб вони могли діяти в різних непередбачених ситуаціях. Навчатися вони будуть у Харкові». Заступник голови патрульної поліції України, майор міліції Євген Жуков доповнив, що навчання проводять професійні інструктори з Канади й українські фахівці за новою системою. У перший день набору в поліцію заяви написали понад 200 осіб.

До гендерної рівності — разом з університетами

Грант за програмою ERASMUS+ на 930 тисяч євро виборів Кіровоградський державний педагогічний університет ім. Володимира Винниченка у складі міжнародного консорціуму з 10 українських та іноземних університетів.

Новий проект «Програма підготовки Гендерні Студії: крок до демократії та миру у сусідніх до ЄС країнах з різними традиціями» (GeSt) написано на резонансну тематику, пов’язану зі збагаченням сучасної вищої освіти дисциплінами гендерного спрямування. Ідея проекту належить завідувачці кафедри прикладної математики, статистики та економіки університету, доктору фізико-математичних наук, професору Ользі Авраменко, яка й визначена координатором GeSt від КДПУ, **повідомляє офіційний сайт вишу.** У КДПУ спеціалізація «Гендерні Студії» буде відкрита на магістерській спеціальності «Освітні вимірювання».

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ "ГРІН БАНК" оголошує аукціон з продажу активів , що обліковуються на балансі банку, який проводиться на електронному торговому майданчику Приватного Підприємства "Експертне Агентство" (скорочене офіційне найменування - ПП "Експертне Агентство") <https://torgy.exp-agency.com.ua>

№ лота	Тип заборгованості	Початкова ціна продажу лота, грн. Без ПДВ	Гарантійний внесок, грн. Без ПДВ
202207	Деб.заб-ть за автомобілі Броньовик VW T5 GP Kasten у к-ті 5 шт. (част.)	459 269,00	45 926,90
	Деб.заб-ть за систему відео нагляду до автомобіля		

Лот № 202207 виставляється до продажу на торги.

Місцезнаходження об’єктів продажу: м.Київ вул..Константинівська,10.

Аукціон проводиться вперше. Аукціон проводиться без можливості зниження початкової ціни лоту.

Ознайомитись з активами, що пропонуються до продажу на відкритих торгах (аукціоні), можна з 10.00 до 16.00 год. за їх місцезнаходженням, після сплати гарантійного внеску, попередньо зателефонувавши за номером .

Умови проведення відкритих торгів (аукціону):

- Кожний учасник аукціону, який реєструється на аукціоні, приймає Правила проведення відкритих торгів (аукціону) в електронній формі з продажу майна неплатоспроможних банків ПП "Експертне Агентство". Правила проведення відкритих торгів (аукціону) в електронній формі з продажу майна неплатоспроможних банків ПП "Експертне Агентство" та умови Публічного договору з учасником аукціону, тексти яких розміщенні на веб-сайті ПП "Експертне агентство", та зобов’язаний у разі визнання його переможцем сплатити ПП "Експертне Агентство" винагороду за проведення аукціону.
- Розмір гарантійного внеску - 10% (десять відсотків) від початкової ціни лота.
- Торги щодо лотів № № 202207 відбудуться за наявності двох учасників.
- Реєстраційні та гарантійні внески учасники аукціону вносяться на поточний рахунок ПП "Експертне агентство": код ЄДРПОУ 32892500, п/р 26006462996 у ПАТ "Райффайзен Банк АВАЛЬ", МФО 380805.
- Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України.
- Крок аукціону - 1% (один відсоток) від початкової ціни лота.
- Усі витрати, пов’язані з реєстрацією договору купівлі-продажу, покладаються на покупця - переможця аукціону.

Час проведення відкритих торгів (аукціону): 16.11.2015 року з 10 год. 00 хв. до 13 год. 00 хв. Якщо цінова заявка внесена за 5 хвилин до закінчення аукціону, то час проведення аукціону продовжується на 10 хвилин і так доти, поки не буде визначено переможця аукціону.

Місце проведення відкритих торгів (аукціону) (у формі електронних торгів): <https://torgy.exp-agency.com.ua>

Прийом заяв на участь в відкритих торгів (аукціону) /реєстрація учасників/ буде проводитись на веб-сайті ПП "Експертне Агентство" (<https://torgy.exp-agency.com.ua>), починаючи з дати публікації цього оголошення.

Кінцевий строк прийому заяв на участь в відкритих торгах (аукціоні), оплати реєстраційного та гарантійного внеску - 13.11.2015 року о 17 год. 00 хв.

Організатор відкритих торгів (аукціону): ПП "Експертне Агентство", 25015, м.Кіровоград, пр. Комуністичний, 22/12, код ЄДРПОУ 32892500, тел. (098) 009-18-81, працює щоденно крім вихідних з 09.00 до 18.00.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без опадів, уночі та вранці місцями туман. Вітер змінних напрямків, 8—10 м/с. Температура вночі 1—6 градусів морозу, на заході й півдні від 3 морозу до 2 тепла, на узбережжі морів 1—6 зі знаком плюс. Удень 4—10 вище нуля, на крайньому півдні 8—13 тепла, на Закарпатті до плюс 15 градусів.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Що це означає?

Конкурсний караван упевнено рухається у зиму. До своєї фінальної точки — 25 грудня. А поки що курінний оголошує переможців «базарного етапу»:

М. Капуста, В. Стручков та В. Ігнатенко.

Отже:

1. На «тарифний майдан» де пересадка?

М. Капуста 3 (1).

2. ОСТАННІ НОВИНИ. Дізнавшись, що багато українських пенсіонерів мають по дві тачки,

МВФ може припинити фінансову підтримку України.

В. Стручков 2 (24).

3. Баба Клава «накаруселила» гречки на виборах.

В. Ігнатенко 1 (27).

Леді «Ю» їде на роботу, до парламенту!

В. Семено (4).

Ох важко мені! Одним візком поїхала б на Схід, а другим на Захід...

М. Варениця (4).

Вибори у місцеві ради, або «сила позитивних змін».

В. Бренькач (3).

А куди ж поділась та «Самопоміч»?

Г. Макаренко (4).

Чого ти, бабо, вештаєшся! То в метро, то в електричці? Ти задекларуй своє рухоме («кравчучки») і нерухоме майно, вкажи, як його придбала. Скоро відкриють вікно в Західну Європу, а там базари-и-и...

Р. Муха.

Після євротуру додому!

І. Пата (5).

Остання гастроль Верки Сердючки.

С. Мефодовський (5).

Важкий ринковий вибір між «кравчучкою» і «кучмучкою».

І. Заречняк (3).

А тепер нове завдання:

Крим. Перевірено! Відпочивальників нема! Втім, курінний упевнений, що наші жартівники знайдуть своє веселе пояснення на цей спомин про літо.

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишіть «Курінь» — «Що це?».

Цього дня, 31 жовтня

1883. Народився Марко Безручко — військовий діяч, генерал-хорунжий Армії УНР. **1961.** Введено в дію першу чергу Придніпровської ТЕС. **1995.** Верховна Рада України ухвалила закон про приєднання до Статуту Ради Європи. **1973.** Собор єпископів Української автокефальної церкви затвердив постанову про єдність Української православної церкви. **1997.** Президент України Л. Кучма видав Указ «Про День ракетних військ і артилерії», що відзначається щорічно 3 листопада. **2014.** Загинув під час виконання службового обов'язку Руслан Черемис — старший сержант міліції Державної прикордонної служби України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Лакофарбувальні роботи

Демократія розвивається такими високими темпами, що крадії-мільйонери не встигають міняти своє політичне забарвлення.

Незнайки в мундирах

Це контролюючі органи можуть не знати, хто роздерибанив країну, але народ знає!

Будьте певні

Перша ознака загального дорожнього запевнення високої посадової особи, що нічого дорожчати не буде!

Це не можемо

Хто чим може, той тим і думає.

Олександр ПЕРЛЮК.

ПОЛІТИКІЗМИ

Що у політиці є найпомітнішою ознакою згоди? Це коли гостра дискусія біля мікрофону... таки не закінчується бійкою!

Кращі боксери — йдуть у політику... Може, коли наші кращі політики підуть у бокс, у наших суперників узагалі не буде... ніяких шансів?

Володимир ДАНИК.

ДОШКА ПОШАНИ

За залізною завісою

Володимир Путін, президент РФ: — Я голуб, але в мене дуже потужні залізні крила.

Від чергового:

— Якщо голуб, але з залізними крильми — виходить, інвалід! Пожальте б — та, сволота, скрізь на голову гадить!

Як по нотах

Ангела Меркель, федеральний канцлер Німеччини (про ситуацію в Україні):

— Олігархи не мають відігравати домінуючої ролі...

Від чергового:

— А вони, олігархи, і не грають!.. Вони просто постійно пишуть свої партитури для уряду!

Точка Плотницького

Ігор Плотницький, самопроголошений лідер «ЛНР»:

— Точку неповернення пройдено. Народ уже не бачить, не відчуває себе в складі України...

Від чергового:

— А ви спробуйте відвести від народу... кажу — не зброю, просто погляд — тоді й відчуєте... холодок у своїй точці. П'ятій.

Що в імені твоєму?

Арсеній Яценюк, Прем'єр-міністр (про повне перезавантаження судової системи):

— Кабінет Міністрів схвалює концепцію судової реформи, щоб українські суди, нарешті, стали незалежними й вершили правосуддя не іменем долара США, а іменем України.

Від чергового:

— І зверніть увагу, у нашому правосудді долар США завжди прив'язувався до українського імені: Ляоня, знову Ляоня, Петя, Юля, Вітя, знову Вітя, Сеня, знову...

Мовчання політика

Ян Томбінський, голова представництва ЄС в Україні:

— У Європейському Союзі є дуже гарний принцип: менше обіцяти — більше зробити...

Від чергового:

— Добре, що заздалегідь попередили! Тоді нашим політикам у Європі просто нема чого робити!..

Мандат для Кисельова

Юрій Стець, міністр інформполітики (про те, що має намір подати у відставку на початку грудня цього року):

— Мандат міністра — це не клубна карта, яку дають довічно.

Від чергового:

— О, як шкода, що такі розумні слова не почули на тих українських територіях, де завдяки панові Стецю досі віщають Кисельов і Соловйов.

Одеса на замку?

Міхеїл Саакашвілі, голова Одеської ОДА (про фальсифікації на місцевих виборах):

— Ключ до нахабства одеських шахраїв — у Києві...

Від чергового:

— А ви не намагалися пошукати цей ключ ближче — на 7-му кілометрі?

Мал. Сергія ЙОЛКІНА, Василя ФІЛЬОРКА, Миколи КАПУСТИ, Вадима СИМИНОГІ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Ірина ТИЩЕНКО, Тетяна УБЕРОВА, Олена ЛОХМАТОВА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік

Для фізичних осіб:

40224 — 18 грн. на місяць

(5-разовий: вівторок — субота);

08775 — 14 грн. на місяць

(3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій:

60955 — 45 грн. на місяць

(5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк:

ТОВ «Поліпрінт»,
04074 м. Київ, вул. Лугова, 1а,
тел. (044) 464-17-89,
факс (044) 464-17-91
poliprint@ukr.net

Зам. 5609

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;

телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

Інформаційний портал — www.golosukraine.com

